

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกจะสรุปข้อมูลที่หน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดสงขลา โดยเน้นทั้งภาระหน้าที่ และองค์การบริหาร ส่วนที่สองจะเป็นบทวิเคราะห์ทัศนคติของผู้นำองค์กรทั้ง 4 กลุ่มว่ามีทัศนคติต่อการบริหารราชการจังหวัดเป็นอย่างไร และส่วนที่สามเป็นผลการประชุมเชิงปฏิบัติการจากผู้มีประสบการณ์ทางการบริหาร

1. หน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดสงขลา

จังหวัดสงขลา มีหน่วยราชการส่วนกลางปฏิบัติหน้าที่อยู่ในจังหวัด จำนวน 217 ส่วนราชการ การบริหารราชการส่วนภูมิภาค ประกอบด้วยจังหวัด และอำเภอ มีส่วนราชการประจำจังหวัด จำนวน 28 ส่วนราชการและประกอบด้วย 16 อำเภอ 121 ตำบล 1,022 หมู่บ้าน ส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล 22 หน่วย และองค์การบริหารส่วนตำบล 118 หน่วย

หน่วยงานราชการบริหารส่วนกลาง ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา หน่วยราชการส่วนกลาง ประกอบด้วยหน่วยงานดังต่อไปนี้คือ

1. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานสงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด มีหน่วยงานในจังหวัดสงขลา 7 หน่วยงานคือ

- สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16
- สำนักงานบริการจัดสรรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 20
- สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8
- สำนักงานอุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง
- ศูนย์วิจัยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอ่าวไทยตอนล่าง
- สถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 38
- สวนสัตว์สงขลา

2. กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบำบัดทุกข์บำรุงสุข การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การอำนวยความสะดวกเป็นธรรมของสังคม การส่งเสริมและพัฒนาการเมือง การปกครอง การพัฒนาการบริหารราชการส่วนภูมิภาค การปกครองท้องถิ่น การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และพัฒนาชุมชน การทะเบียนราษฎร ความมั่นคง

ภายใน กิจการสาธารณภัย และการพัฒนาเมืองและราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด มีหน่วยงานในจังหวัดสงขลา 6 หน่วยงานคือ

- สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสงขลา
- สำนักงานกองอำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน(ภาคใต้ตอนล่าง)
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเขต 12 สงขลา
- ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต 12 สงขลา
- ศูนย์บริหารการทะเบียนภาค 9
- ท้องถิ่นจังหวัดสงขลา

3. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเกษตรกรรม การป่าไม้ การจัดหาแหล่งน้ำและพัฒนาาระบบการสหกรณ์ รวมตลอดทั้งกระบวนการผลิตและสินค้าเกษตรกรรมและราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด มีหน่วยงานในจังหวัดสงขลา 40 หน่วยงานคือ

- สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง
- สถาบันวิจัยสุขภาพสัตว์น้ำชายฝั่ง
- สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8
- สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5 สงขลา
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 9 จังหวัดสงขลา
- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 สงขลา
- สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยที่ 9
- สำนักชลประทานที่ 16 จ. สงขลา
- สำนักงานตลาดกลางยางพาราภาคใหญ่
- สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง เขต 1
- สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง เขต 2
- สำนักงานศูนย์ป้องกันและปราบปรามประมงทะเลภาคใต้ตอนล่าง
- สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สงขลา
- สำนักงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ที่ 9 จังหวัดสงขลา
- สำนักงานโครงการก่อสร้าง 11 สำนักโครงการขนาดใหญ่
- สำนักงานควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งสงขลา
- ศูนย์วิจัยและตรวจสอบคุณภาพสัตว์น้ำ
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสงขลา
- ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ จ. สงขลา

- ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 9
- ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 17
- ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 18
- ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและบำรุงรักษาที่ 9
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนล่าง จังหวัดสงขลา
- ศูนย์วิจัยยางสงขลา
- ศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพสงขลา
- ศูนย์บริการโครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้าสงขลา
- ศูนย์บริหารศัตรูพืช จังหวัดสงขลา
- ศูนย์วิจัยพืชไร่สงขลา
- สถานีพัฒนาที่ดินสงขลา
- สถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์เพา
- คำนตรวพืชทำอากาศยานหาดใหญ่
- คำนตรวพืชสะเดา จังหวัดสงขลา
- คำนตรวพืชป่าดงเบงขาร์
- คำนตรวพืชทำเรือสงขลา
- คำนกักสัตว์หาดใหญ่
- คำนกักสัตว์สงขลา
- โครงการชลประทานสงขลา
- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาระโนด-กระแสดินธุ์

4. กระทรวงยุติธรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรม เสริมสร้างและอำนวยความยุติธรรมในสังคม และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด มีหน่วยงานในจังหวัดสงขลา 10 หน่วยงานคือ

- สำนักงานคุมประพฤติภาค 9
- สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดสงขลา
- สำนักงานบังคับคดีจังหวัดสงขลา
- สำนักงานบังคับคดีและวางทรัพย์ภูมิภาคที่ 9
- สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคใต้
- ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 9 สงขลา
- เรือนจำกลางจังหวัดสงขลา
- ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา
- ทัณฑสถานหญิงสงขลา
- สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา

5. กระทรวงอุตสาหกรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนา อุตสาหกรรม การส่งเสริมการลงทุน การพัฒนาผู้ประกอบการ และราชการอื่นตามที่กฎหมาย กำหนด มีหน่วยงานในจังหวัดสงขลา 5 หน่วยงานคือ

- สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 1
- สำนักงานอุตสาหกรรมภาคใต้จังหวัดสงขลา
- ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาคใต้ 1 สงขลา
- ศูนย์การส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 11
- นิคมอุตสาหกรรมภาคใต้จังหวัดสงขลา

6. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการ วางแผน ส่งเสริม พัฒนา และดำเนินกิจการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การ อดุณิยมวิทยา และการสถิติ และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด มีหน่วยงานในจังหวัด สงขลา 14 หน่วยงานคือ

- เขตโทรศัพท์ภาคใต้ที่ 2
- สำนักงานการสื่อสาร โทรคมนาคมเขตใต้
- สำนักงานบริการ โทรคมนาคมสงขลา
- สำนักงานบริการลูกค้าสงขลา
- สำนักงานศูนย์บริการลูกค้า ทศท. สาขาหาดใหญ่
- สำนักงานศูนย์บริการลูกค้า ทศท. สาขาสงขลา
- สำนักงานไปรษณีย์ เขต 9
- สำนักงานส่วนปฏิบัติการจังหวัดสงขลา
- ศูนย์อดุณิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก
- ศูนย์ตรวจสอบและเฝ้าฟังวิทยุเขต 4 สงขลา
- ศูนย์บริหารเขตใต้
- ส่วนบริการลูกค้าจังหวัดสงขลา
- ที่ทำการไปรษณีย์สงขลา
- ฝ่ายปฏิบัติการเทคนิคภูมิภาคที่ 4

7. กระทรวงกลาโหม มีอำนาจหน้าที่การป้องกันและรักษาความมั่นคงของ ราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในประเทศ การรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ สนับสนุนการพัฒนาประเทศและราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด มีหน่วยงานในจังหวัด สงขลา 10 หน่วยงานคือ

- สำนักงานประสานงานชายแดน ไทย-มาเลเซีย
- มลฑลทหารบกที่ 42
- กรมทหารราบที่ 5

- กองบัญชาการกองพลพัฒนาที่ 4
- กองเรือภาคที่ 2 กองเรือยุทธการ
- กองพันทหารราบที่ 1
- กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 5
- กองเรือป้องกันฝั่งเขต 2
- กองบิน 56 กองพลบินที่ 4
- ฐานทัพเรือสงขลา

8. กระทรวงแรงงาน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารและคุ้มครองแรงงาน พัฒนาฝีมือแรงงาน ส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด มีหน่วยงานในจังหวัดสงขลา 4 หน่วยงานคือ

- สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา
- สำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา สาขาหาดใหญ่
- ศูนย์ข่าวสารตลาดแรงงานภูมิภาค จ. สงขลา
- ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานพื้นที่ 12

9. กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา รวมทั้งกำรติดตาม ด้รวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด มีหน่วยงานในจังหวัดสงขลา 19 หน่วยงานคือ

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 1
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 2
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 3
- สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 11
- สำนักงานผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 12
- ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสงขลา
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- มหาวิทยาลัยทักษิณ
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

- มหาวิทยาลัยศรีวิชัย วิทยาเขตสงขลา
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา
- วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์
- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสงขลา
- วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่
- วิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา
- วิทยาลัยการอาชีพหลวงประธานราษฎร์นิกร
- วิทยาลัยการอาชีพนาทวี

10. กระทรวงคมนาคม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการขนส่ง ธุรกิจการขนส่ง การวางแผนจราจร และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด มีหน่วยงานในจังหวัดสงขลา 16 หน่วยงานคือ

- แขวงทางหลวงสงขลา
- สำนักงานการขนส่งทางน้ำที่ 4 (สงขลา)
- สำนักงานขนส่งทางน้ำ สาขาสงขลา
- สำนักงานทางหลวงชนบทที่ 12 (สงขลา)
- สำนักงานทางหลวงชนบทที่ 15 (สงขลา)
- สำนักงานท่าอากาศยานหาดใหญ่
- สำนักงานจำหน่ายตั๋วรถไฟ
- ศูนย์พัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 (สงขลา)
- ศูนย์สร้างทางสงขลา
- ศูนย์ควบคุมการบินหาดใหญ่
- ศูนย์พัฒนาและบำรุงรักษาทางน้ำที่ 4 (สงขลา)
- สถานีรถไฟหาดใหญ่
- ทางหลวงชนบทจังหวัดสงขลา
- บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)
- กองจัดการเดินรถเขต 5
- หน่วยแพขนานยนต์

11. กระทรวงการคลัง มีอำนาจหน้าที่การเงินการคลังแผ่นดิน การประเมินราคาทรัพย์สิน การบริหารพัสดุภาครัฐ กิจการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ทรัพย์สินของแผ่นดิน ภาษีอากร การรับผูกกร กิจการรายได้ที่รัฐมีอำนาจดำเนินการได้แต่ผู้เดียวตามกฎหมาย และ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการอื่น การบริหารหนี้สาธารณะ การบริหารและการพัฒนา

รัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด มีหน่วยงานในจังหวัดสงขลา 18 หน่วยงานคือ

- สำนักงานธนารักษ์พื้นที่สงขลา
- สำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- สำนักงานจังหวัดสงขลาบริษัทประกันสินเชื่อ
- สำนักงานศาลธนารักษ์ 2 จังหวัดสงขลา
- สำนักงานคลังเขต 7
- สำนักงานราชพัสดุจังหวัดสงขลา
- สำนักงานสรรพากรพื้นที่สงขลา 1
- สำนักงานสรรพากรพื้นที่สงขลา 2
- สำนักงานสรรพากรภาค 12
- สำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 9
- สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สงขลา
- สำนักงานศุลกากรภาคที่ 4
- สำนักงานหนังสือเดินทางชั่วคราวสงขลา
- ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้
- คำนศุลกากรสงขลา
- คำนศุลกากรสะเดา
- คำนศุลกากรปาดังเบซาร์
- คำนศุลกากรท่าอากาศยานหาดใหญ่

12. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาสังคม การสร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคในสังคม การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในชีวิต สถาบันครอบครัว และชุมชน และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด มีหน่วยงานในจังหวัดสงขลา 7 หน่วยงานคือ

- สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 12
- สำนักงานเคหะชุมชนหาดใหญ่
- ศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรีภาคใต้สงขลา
- สถานสงเคราะห์เด็กบ้านสงขลา
- บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดสงขลา
- นิคมสร้างตนเองเทพา
- นิคมสร้างตนเองรัตภูมิ

13. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การกีฬา การศึกษาด้านกีฬา นันทนาการ และ ราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด มีหน่วยงานในจังหวัดสงขลา 4 หน่วยงานคือ

- สำนักงานการกีฬาแห่งประเทศไทยภาค 4 สงขลา
- สำนักงานศูนย์การกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) จังหวัดสงขลา
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานภาคใต้เขต 1
- ศูนย์การท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการจังหวัดสงขลา

14. กระทรวงพลังงาน มีอำนาจหน้าที่ในการศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ ประเมิน ศักยภาพ ติดตามสถานการณ์ ประเมินผล และเป็นศูนย์ข้อมูลการพลังงาน กำหนดนโยบาย แผน และมาตรการด้านพลังงาน จัดหาพลังงาน พลังงานทดแทน และพลังงานหมุนเวียน กำหนดมาตรการ กฎ ระเบียบ และกำกับดูแลควบคุมการดำเนินงานด้านพลังงาน วิจัยและพัฒนา ด้านพลังงาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดหาพัฒนาและอนุรักษ์พลังงาน ถ่ายทอด เทคโนโลยีและพัฒนาบุคลากรด้านพลังงาน ประสานความร่วมมือกับต่างประเทศด้าน พลังงาน มีหน่วยงานในจังหวัดสงขลา 6 หน่วยงานคือ

- สำนักงานพลังงานภูมิภาคที่ 12 สงขลา
- สำนักงานธุรกิจพลังงานพื้นที่ 12
- สำนักงานพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานพื้นที่ 12
- สำนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตภาคใหญ่
- คลังปิโตรเลียมสงขลา
- กองบำรุงรักษาสายส่ง 3 การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

15. สำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของ นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี การบริหารราชการทั่วไป เสนอแนะนโยบายและวางแผน การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและความมั่นคง การงบประมาณ ระบบราชการ การบริหารงานบุคคล กฎหมายและการพัฒนากฎหมาย การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติ ราชการ การปฏิบัติภารกิจพิเศษ และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด มีหน่วยงานในจังหวัด สงขลา 7 หน่วยงานคือ

- สำนักงานตรวจเงินภูมิภาคที่ 15 (สงขลา)
- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคใต้
- สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสงขลา
- สำนักประชาสัมพันธ์เขต 6 สงขลา
- สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยจังหวัดสงขลา
- สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดสงขลา
- สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษาจังหวัดสงขลา

16. กระทรวงสาธารณสุข มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพอนามัย การป้องกัน ควบคุม และรักษาโรคภัย การฟื้นฟูสมรรถภาพของประชาชน และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด มีหน่วยงานในจังหวัดสงขลา 11 หน่วยงานคือ

- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา
- ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดจังหวัดสงขลา
- ศูนย์สุขภาพจิตที่ 12
- ศูนย์วิศวกรรมกรรมการแพทย์ที่ 7 (สงขลา)
- ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์สงขลา
- ศูนย์แพทย์ชุมชนเมืองสงขลา
- ศูนย์ระบาควิทยาภาคใต้สงขลา
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลา
- โรงพยาบาลจิตเวชสงขลานครินทร์
- โรงพยาบาลสงขลา
- โรงพยาบาลหาดใหญ่

17. กระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการค้า ธุรกิจบริการ ทรัพย์สินทางปัญญา และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด มีหน่วยงานในจังหวัดสงขลา 6 หน่วยงานคือ

- สำนักงานการค้าภายในจังหวัดสงขลา
- สำนักงานการค้าต่างประเทศเขต 2 (หาดใหญ่)
- สำนักงานประกันภัยจังหวัดสงขลา
- สำนักงานสาขาชั่งตวงวัด เขต 3-4 สงขลา
- สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดสงขลา
- ศูนย์ส่งเสริมการส่งออกในภูมิภาค (หาดใหญ่)

18. กระทรวงวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับศิลปะ ศาสนา และวัฒนธรรม และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด มีหน่วยงานในจังหวัดสงขลา 4 หน่วยงานคือ

- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสงขลา
- สำนักงานศิลปากรที่ 13 สงขลา
- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสงขลา
- หอสมุดแห่งชาติกาญจนาภิเษกสงขลา

19. สำนักงานอัยการสูงสุด มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบงานอำนวยการ งานตรวจสอบภายใน งานเลขานุการอัยการสูงสุด งานจัดองค์กร งานจัดระบบงาน งานอัตรากำลัง งานจัดทำระเบียบ คำสั่งสำนักงานอัยการสูงสุดทั้งปวงที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอัยการ และ งานเก็บรักษา คำสั่งทั้งปวงของสำนักงานอัยการสูงสุด ปฏิบัติ

ราชการและประสานราชการตามที่อัยการสูงสุดมอบหมาย มีหน่วยงานในจังหวัดสงขลา 7 หน่วยงานคือ

- อธิบดีอัยการ เขต 9
- อธิบดีอัยการศาลสูงสุด เขต 9
- อัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่ง เขต 9
- อัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา เขต 9
- อัยการจังหวัดสงขลา
- อัยการจังหวัดประจำศาลแขวงจังหวัดสงขลา
- อัยการจังหวัดประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลา

20. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยทั้งภายในและภายนอกประเทศเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รักษากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางอาญา บำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ประชาชน และดูแลรักษาผลประโยชน์สาธารณะ มีหน่วยงานในจังหวัดสงขลา 12 หน่วยงานคือ

- สำนักงานกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 4
- สถานีตำรวจท่องเที่ยว 4 ฝ่ายปฏิบัติการตำรวจท่องเที่ยว 3
- สถานีตำรวจทางหลวง 3 กองกำกับการ 7
- ค่ายตรวจคนเข้าเมืองท่าเรือสงขลา
- ค่ายตรวจคนเข้าเมืองหาดใหญ่
- ค่ายตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานหาดใหญ่
- ค่ายตรวจคนเข้าเมืองป่าดงเบขาร์
- ค่ายตรวจคนเข้าเมืองสะเดา
- กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43
- กองกำกับการ 4 กองตำรวจน้ำ
- ตำรวจท่องเที่ยว
- ตำรวจภูธรภาค 9 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา มีหน่วยงานที่เป็นราชการส่วนภูมิภาค จำนวน 28 หน่วยงาน โดยประกอบด้วยหน่วยงานดังต่อไปนี้คือ

- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
- สำนักงานจังหวัดสงขลา
- สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสงขลา
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา
- สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดสงขลา

- สำนักงานที่ดินจังหวัดสงขลา
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสงขลา
- สำนักงานพัฒนาการจังหวัดสงขลา
- สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด
- สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสงขลา
- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสงขลา
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสงขลา
- สำนักงานจัดหางานจังหวัดสงขลา
- สำนักงานสถิติจังหวัดสงขลา
- สำนักงานขนส่งจังหวัดสงขลา
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสงขลา
- สำนักงานคลังจังหวัดสงขลา
- สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดสงขลา
- สำนักงานประมงจังหวัดสงขลา
- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสงขลา
- สำนักงานประกันสังคมจังหวัดสงขลา
- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสงขลา
- สำนักงานทางหลวงชนบทสงขลา
- ที่ทำการสัสดีจังหวัดสงขลา
- ที่ทำการปกครองจังหวัดสงขลา
- ตำรวจภูธรจังหวัดสงขลา
- เรือนจำจังหวัดสงขลา

ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร หัวหน้าส่วนราชการดังที่กล่าวมา โดยอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารของจังหวัดตาม พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 57 มีอำนาจหน้าที่ดังนี้ (วิรัช วิวัชนิกาวรรณ, 2541 :297)

- (1) บริหารราชการตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของทางราชการ
- (2) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรมมอบหมาย หรือตามที่นายกรัฐมนตรีสั่งการในฐานะหัวหน้ารัฐบาล
- (3) บริหารราชการตามคำแนะนำและคำชี้แจงของผู้ตรวจราชการกระทรวงในเมื่อไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม มติคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี

(4) กำกับดูแลการปฏิบัติราชการอันมิใช่ราชการส่วนภูมิภาคของข้าราชการซึ่งประจำอยู่ในจังหวัดนั้น ยกเว้นข้าราชการทหาร ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการในสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และข้าราชการครู ให้ปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม หรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี หรือยับยั้งการกระทำใดๆ ของข้าราชการในจังหวัดที่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม มติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีไว้ชั่วคราวแล้ว รายงานกระทรวงทบวงกรมที่เกี่ยวข้อง

(5) ประสานงานและร่วมมือกับข้าราชการทหาร ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการในสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และข้าราชการครู ผู้ตรวจราชการและหัวหน้าส่วนราชการในระดับเขตหรือภาคในการพัฒนาจังหวัดหรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ

(6) เสนอบประมาณต่อกระทรวงที่เกี่ยวข้องตามโครงการหรือแผนพัฒนาจังหวัด และรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

(7) ควบคุมดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตามกฎหมาย

(8) กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานองค์การของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจ ในการนี้ให้มีอำนาจทำรายงานหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดองค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ

(9) บรรจุ แต่งตั้ง ให้บำเหน็จ และลงโทษข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัดตามกฎหมาย และตามที่ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีมอบหมาย

สำหรับรูปแบบการบริหาร ซึ่งมีนายอำเภอเป็นผู้บังคับบัญชา ประกอบด้วย 16 อำเภอ ดังต่อไปนี้คือ

- อำเภอเมืองสงขลา
- อำเภอหาดใหญ่
- อำเภอสะเดา
- อำเภोजะนะ
- อำเภอระโนด
- อำเภอสทิงพระ
- อำเภอเทพา
- อำเภอรัตภูมิ
- อำเภอนาทวี
- อำเภอสะบ้าย้อย

- อำเภอกระเสถินธุ์
- อำเภอสิงหนคร
- อำเภอนาหม่อม
- อำเภอบางกล่ำ
- อำเภอควนเนียง
- อำเภอคลองหอยโข่ง

อำนาจหน้าที่ของนายอำเภอมีดังต่อไปนี้คือ

(1) บริหารราชการตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ ถ้ากฎหมายใดมิได้บัญญัติว่าการปฏิบัติตามกฎหมายนั้นเป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ ให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอที่จะต้องรักษาการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นด้วย

(2) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรมมอบหมาย หรือตามที่นายกรัฐมนตรีสั่งการในฐานะหัวหน้ารัฐบาล

(3) บริหารราชการตามคำแนะนำและคำชี้แจงของผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้มีหน้าที่ตรวจการอื่นซึ่งคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม และผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย ในเมื่อไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรมมติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี

(4) ควบคุมดูแลการบริหารราชการท้องถิ่นในอำเภอตามกฎหมาย

นอกจากนี้มีการบริหารงานแบบตำบล ซึ่งมีกำนันเป็นผู้ดูแล จำนวน 121 ตำบล และมีหมู่บ้าน ซึ่งมีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ดูแล จำนวน 1,022 หมู่บ้าน ซึ่งทั้งกำนันและผู้ใหญ่บ้านถือเป็นพนักงานท้องถิ่นที่ขึ้นตรงกับราชการส่วนภูมิภาค

อำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านมีดังต่อไปนี้คือ

(1) อำนาจหน้าที่ในทางปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย

- รักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน
- เมื่อเกิดทุกข์ภัยแก่ลูกบ้าน ให้แจ้งกำนันเพื่อหาทางป้องกัน
- นำประกาศ คำสั่งของรัฐบาลแจ้งลูกบ้าน
- ทำบัญชีทะเบียนราษฎรในหมู่บ้าน
- มีเหตุการณ์ประหลาดให้แจ้งกำนัน
- พบคนแปลกหน้าให้นำตัวส่งกำนัน
- เมื่อมีเหตุร้ายเกิดขึ้นให้เรียกลูกบ้านช่วยกันป้องกันและระงับได้ และแจ้งกำนัน
- ควบคุมลูกบ้านให้ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
- ตั้งสอนลูกบ้านมิให้อาฆาตมาคร่ำกัน

- ผิดชอบรถบ้านให้รู้จักหน้าที่และการทำการในเวลาครบ
- ประชุมรถบ้านเป็นครั้งคราวเพื่อแจ้งข้อราชการ
- ส่งเสริมอาชีพ
- ป้องกันโรคติดต่อ
- ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี
- ตรวจตรารักษาประโยชน์ในการอาชีพราษฎร
- จัดหมู่บ้านให้เป็นระเบียบเรียบร้อย
- ประชุมกรรมการหมู่บ้าน
- ปฏิบัติตามคำสั่งของกำนัน
- ให้ราษฎรช่วยเหลือสาธารณประโยชน์

(2) อำนาจในทางอาญา

- เมื่อทราบว่ามีกรกระทำผิดกฎหมาย หรือสงสัยเกิดในหมู่บ้านให้แจ้งกำนัน
- เมื่อทราบว่ามีกรทำผิดกฎหมาย หรือสงสัยเกิดในหมู่บ้านให้แจ้งกำนัน
- พบของกลางทำผิดให้ส่งกำนัน
- เมื่อสงสัยผู้ใดว่าทำผิด หรือกำลังทำผิด ให้จับกุมส่งอำเภอหรือกำนัน
- เมื่อมีหมายสั่งจับผู้ใดหรือคำสั่งราชการให้จับผู้้นั้นส่งกำนัน หรืออำเภอตาม

สมควร

- เจ้าพนักงานมีหน้าที่ออกหมายสั่งให้ค้น หรือให้ยึด ผู้ใหญ่บ้านต้องจัดการให้
อำนาจหน้าที่ของกำนัน มีดังต่อไปนี้คือ

(1) อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการปกครองท้องที่ กฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ กำหนดเป็นหลักไว้ได้แก่ การตรวจตรา รักษาความสงบเรียบร้อยในตำบล ให้ราษฎรปฏิบัติตามกฎหมายการป้องกันภัยอันตราย ส่งเสริมความสุขของราษฎร รับเรื่องความเดือดร้อนของราษฎร แจ้งทางราชการ และรับข้อราชการ ประกาศแก่ราษฎรหรือที่จะดำเนินการให้ตามกฎหมาย เช่น การตรวจและเก็บภาษีอากร รวมทั้งการปกครองผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน

(2) อำนาจหน้าที่ทุกอย่างเช่นเดียวกับผู้ใหญ่บ้าน

(3) อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับความอาญา และรักษาความสงบเรียบร้อย

- มีการกระทำผิดอาญาหรือสงสัยจะเกิด แจ้งนายอำเภอ หรือถ้าเกิดในตำบลข้างเคียงแจ้งกำนันตำบลข้างเคียงนั้นทราบ

- พบคนกำลังกระทำผิดกฎหมาย หรือเหตุควรสงสัย หรือมีหมายหรือคำสั่งให้จับผู้ใดในตำบล ให้จับผู้้นั้นส่งอำเภอ

- ค้นหรือยึดตามหมายที่ออกโดยกฎหมาย

- อายัดตัวคนหรือสิ่งของที่ได้มาด้วยการกระทำผิดกฎหมาย แล้วนำส่งอำเภอ

- เหตุการณ์ร้ายหรือแปลกประหลาด รายงานต่อนายอำเภอ
- เกิดกลางดึก ปล้นฆ่า ชิงทรัพย์ ไฟไหม้หรือเหตุร้าย ฯลฯ ให้แจ้งเจ้าหน้าที่
- เมื่อทราบว่ามีคนอาชญากรรมร้าย คนจรจัด อาจเรียกประชุมผู้ใหญ่บ้าน

ปรึกษาสืบสวน ถ้ามีหลักฐานเอาตัวส่งอำเภอ

- คนจรแปลกหน้านอกทะเบียนราษฎร หากหรือกับผู้ใหญ่บ้านขับไล่ออกจากท้องที่ตำบลได้

- ผู้ใดตั้งทับ กระโจม หรือ โรงเรือน โคนเคี้ยวอันอาจเกิดอันตราย อาจบังคับให้เข้ามาอยู่เสียในหมู่บ้านได้ และนำความแจ้งนายอำเภอ

- ผู้ใดปล่อยละทิ้งบ้านให้ชำรุดรุงรัง โสโครก อันอาจเกิดอันตรายแก่ผู้อื่น หรืออาจเกิดอัคคีภัย ปรึกษากับผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล บังคับให้ผู้อยู่ในที่นั้นแก้ไข ถ้าไม่ปฏิบัติตามนำความร้องเรียนนายอำเภอ

- เวลาเกิดอันตรายแก่การทำมาหากินของราษฎร ให้ปรึกษากับผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล หาทางป้องกันแก้ไข ถ้าเหลือกำลังแจ้งนายอำเภอ

(4) อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับคนเดินทางมาในตำบล กำนันมีหน้าที่จัดดูแลให้คนเดินทาง ซึ่งไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้ร้าย ให้มีที่พักตามสมควร และถ้าเป็นผู้เดินทางมาในราชการก็ต้องช่วยเหลือหาคนนำทาง หาเสบียงอาหารให้ตามที่ร้องขอ โดยเรียกค่าใช้จ่ายจากผู้นั้นตามธรรมดาได้

(5) อำนาจหน้าที่ดูแลรักษาสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์ กำนันมีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์ที่มีไว้ให้ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น สระน้ำ ศาลาอาศัย ที่เลี้ยงปลุกสัตว์ มิให้ผู้ใคร่กล้ายึดถือครอบครองผู้เดียว หรือทำให้ทรัพย์สินเสียหาย

(6) อำนาจเกี่ยวกับการทะเบียนต่างๆ ในตำบล กำนันมีส่วนรับผิดชอบงานทะเบียนราษฎรเกี่ยวกับการแจ้งคนเกิด คนย้าย คนตาย และทะเบียนลูกออกสัตว์พาหนะ และมีหน้าที่รับคำขอจดทะเบียนสมรส เพื่อนำส่งนายอำเภอให้จดทะเบียนสมรสให้ โดยคู่สมรสไม่ต้องไปที่ว่าการอำเภอ ในกรณีเป็นท้องที่ตำบลที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศไว้ ตลอดจนทำบัญชีทะเบียนสิ่งสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในตำบลนั้น

(7) อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับภาษีอากร ช่วยเหลือในการจัดเก็บภาษีอากร ในการสำรวจและประเมินราคาเพื่อเสียภาษีอากร โดยทำบัญชีสิ่งของที่ต้องเสียภาษีอากรยื่นต่อนายอำเภอ เพื่อนำไปเสียภาษีตามกฎหมายภาษีอากร

(8) อำนาจหน้าที่เรียกประชุมและให้ช่วยงานตามหน้าที่ กำนันมีอำนาจหน้าที่เรียกประชุมประชาชน คณะกรรมการสภาตำบล และผู้ใหญ่บ้าน เพื่อหารือร่วมกัน และเรียกบุคคลใดมาหารือให้ช่วยเหลืองานตามหน้าที่ได้

(9) หน้าที่ทั่วๆ ไป เป็นอำนาจหน้าที่ที่ปรากฏในกฎหมายอื่นๆ ที่กระทรวง ทบวง กรมอื่นให้ช่วยเหลือและเป็นที่น่าสังเกตว่า กระทรวง ทบวง กรมอื่นส่วนใหญ่มักกำหนดให้

กำหนดมีเจ้าหน้าที่ ส่วนอำนาจนั้นมักไม่มอบให้ จึงทำให้การปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไม่ได้ผลเท่าที่ควร ไม่เหมือนกับงานในหน้าที่ของฝ่ายปกครอง

ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา ประกอบด้วยหน่วยงานดังต่อไปนี้คือ

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 แห่ง
- เทศบาล จำนวน 22 แห่ง
 1. เทศบาลนคร จำนวน 2 แห่ง
 - เทศบาลนครสงขลา
 - เทศบาลนครหาดใหญ่
 2. เทศบาลเมือง จำนวน 2 แห่ง
 - เทศบาลเมืองบ้านพรุ
 - เทศบาลเมืองสะเดา
 3. เทศบาลตำบลจำนวน 18 แห่ง
 - เทศบาลตำบลพังงา
 - เทศบาลตำบลคอหงส์
 - เทศบาลตำบลคลองแห
 - เทศบาลตำบลควนลัง
 - เทศบาลตำบลป่าคังเบซาร์
 - เทศบาลตำบลกระโนน
 - เทศบาลตำบลพะตง
 - เทศบาลตำบลนาทวี
 - เทศบาลตำบลกำแพงเพชร
 - เทศบาลตำบลนาสีทอง
 - เทศบาลตำบลบ่อศรี
 - เทศบาลตำบลสทิงพระ
 - เทศบาลตำบลสะบ้าย้อย
 - เทศบาลตำบลปริง
 - เทศบาลตำบลจะนะ
 - เทศบาลตำบลเทพา
 - เทศบาลตำบลควนเนียง
 - เทศบาลตำบลสิงหนคร

● องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 118 แห่ง ได้แก่ อบต. กระแสสินธุ์ อบต. เกาะใหญ่ อบต. เจริญสุข อบต. โรง อบต. คลองทฬา อบต. คลองหอยโข่ง อบต. โดกม่วง อบต. ทุ่งลาน อบต. ควนไส อบต. บางเหนือ อบต. รัตภูมิ อบต. ห้วยลึก อบต. ขุนคันทวย อบต. คลองเปือย อบต. คู อบต. จะโหนด อบต. คลิงขัน อบต. ท่าหม่อไทร อบต. นาทับ อบต. นาหว้า อบต. น้ำขาว อบต. บ้านนา อบต. ป่าชิง อบต. สะกอม อบต. ไม้แก่น อบต. เกาะสระบัว อบต. ท่าม่วง อบต. เทพา อบต. ปากบาง อบต. ลำไทร อบต. วังใหญ่ อบต. สะกอม อบต. คลองขวาง อบต. คลองทราย อบต. ฉาง อบต. ทับช้าง อบต. ท่าประคู้ อบต. นาทวี อบต. นาหมอศรี อบต. ประกอบ อบต. ปดักหนู อบต. สะท้อน อบต. คลองหรั่ง อบต. ทุ่งขมิ้น อบต. นาหม่อม อบต. พิจิตร อบต. ท่าช้าง อบต. บางกล้า อบต. บ้านหาร อบต. แม่ทอม อบต. เกาะแก้ว อบต. เกาะขย อบต. เขารูปช้าง อบต. ทุ่งหวัง อบต. บ่อยาง อบต. พะวง อบต. คลองแดน อบต. แคนสงวน อบต. ตะเคียน อบต. ท่าบอน อบต. บ้านขาว อบต. บ้านใหม่ อบต. ปากแตร อบต. พังยาง อบต. ระโนด อบต. ระวะ อบต. วัฒน อบต. กำแพงเพชร อบต. เขาพระ อบต. ควนรู อบต. คูหาใต้ อบต. ท่าชะมวง อบต. กระคิงงา อบต. คลองรี อบต. กุขุด อบต. จะทิ้งพระ อบต. ชุมพล อบต. ดิหลวง อบต. ท่าหิน อบต. บ่อคาน อบต. บ่อแดง อบต. วัฒนรินทร์ อบต. สนามชัย อบต. เขามีเกียรติ อบต. ท่าโพธิ์ อบต. ทุ่งหมอ อบต. ปริก อบต. ป่าคิงเบซาร์ อบต. พังลา อบต. สะเคา อบต. สำนักขาม อบต. สำนักแก้ว อบต. เขาแดง อบต. คูหา อบต. จะแหน อบต. ทุ่งพอ อบต. ชารคีรี อบต. บ้านโหนด อบต. บาโฮย อบต. เปียน อบต. สะบ้าย้อย อบต. ชะแล้ อบต. ชิงโค อบต. ท่าบอบ อบต. บางเขียด อบต. ปากรอ อบต. ป่าขวด อบต. ม่วงงาม อบต. รำแดง อบต. วัฒนูน อบต. สทิงหม้อ อบต. หัวเขา อบต. อบต. คลองอู่ตะเภา อบต. คูเต่า อบต. ฉลุง อบต. ท่าข้าม อบต. ทุ่งตำเสา อบต. ทุ่งใหญ่ อบต. น้ำน้อย (www.tambol.com/tambol/search.asp)

การรับผิดชอบในการบริการสาธารณะของหน่วยงานราชการ ควรจะคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล หลักการจัดแบ่งอำนาจ ควรจะกำหนดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละระดับมีอำนาจในการจัดทำแผนงาน การตัดสินใจ และจัดบริการอย่างสมบูรณ์ โดยไม่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นๆ โดยรัฐบาลต้องกำหนดให้ชัดเจน ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา 284 ที่ผ่านมารัฐบาลภายใต้การนำของนายชวน หลีกภัย ได้ผ่านพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2542 ตาม พ.ร.บ. ฉบับนี้ ได้จัดตั้งคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 36 คน โดยเป็นไตรภาคีคือ หนึ่งในสามจากรัฐบาล หนึ่งในสามจากตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอีกหนึ่งในสามเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีการกิจที่สำคัญคือ จัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดการจกระบบการบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง พร้อมทั้งปรับปรุง

ศักดิ์ส่วนภาคีและอากร และรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง และกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา 16 ของพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

- (1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- (2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- (3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- (4) การสาธารณสุขโรคและการก่อสร้างอื่นๆ
- (5) การสาธารณสุข
- (6) การส่งเสริม การฝึก และการประกอบอาชีพ
- (7) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- (8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (9) การจัดการศึกษา
- (10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
- (11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ

ท้องถิ่น

- (12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด และการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- (13) การจัดให้มี และบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- (14) การส่งเสริมกีฬา
- (15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาพ และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- (16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- (17) การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- (18) การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- (19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- (20) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
- (21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- (22) การจัดให้มี และควบคุมการฆ่าสัตว์
- (23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ

และสาธารณสุขสถานอื่นๆ

(24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(25) การผังเมือง

(26) การขนส่ง และการวิศวกรรมจราจร

(27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ

(28) การควบคุมอาคาร

(29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(31) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา 17 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะดังนี้

(1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

(2) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น

(3) การประสาน และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

(4) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

(5) การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(6) การจัดการศึกษา

(7) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

(8) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

(9) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม

(10) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม

(11) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม

(12) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ

(13) การจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ

(14) การส่งเสริมการท่องเที่ยว

(15) การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเอง หรือร่วมกับบุคคลอื่นหรือจากสหการ

(16) การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

(17) การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง

(18) การส่งเสริมการศึกษา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

(19) การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

(20) การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ

(21) การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร

(22) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(23) การจัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด

(24) จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขต และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(25) สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นใดในการพัฒนาท้องถิ่น

(26) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(27) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

(28) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้คือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

(29) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

จากการกำหนดอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล จะพบว่า กิจกรรมที่ต้องรับผิดชอบเหมือนกันหลายด้าน เช่น การจัดการศึกษา การส่งเสริมการท่องเที่ยว การส่งเสริมการศึกษา การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการรักษาความสงบเรียบร้อย เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ หน่วยงานราชการส่วนกลางที่ประจำอยู่ในระดับจังหวัด และหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคก็รับผิดชอบอยู่ด้วย

2. คุณลักษณะและทัศนคติของผู้บริหารองค์กรต่างๆ

2.1 คุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้แยกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม ตามความรับผิดชอบ หรือระดับการปฏิบัติงานคือ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และ ภาคเอกชน โดยตาราง 8-13 แสดงลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนตาราง 14-41 จะเป็น แนวคิด ทัศนคติและข้อเสนอแนะของผู้บริหารทั้ง 4 ระดับ

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม		รวม
	ชาย	หญิง	
ส่วนกลาง	71 (78.0)	20 (22.0)	91 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	63 (79.7)	16 (20.3)	79 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	167 (83.1)	34 (16.9)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	29 (80.6)	7 (19.4)	36 (100.0)
รวม	330 (81.1)	77 (18.9)	407 (100.0)

Chi-Square = 1.179

df = 3 Asymp.Sig = 0.758

จากตาราง 8 พบว่าผู้บริหารของส่วนต่างๆ ทั้งราชการส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่น และ ภาคเอกชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เพราะสังคมไทยเปิดโอกาสให้เพศชายได้เป็นผู้นำองค์กรได้มากกว่าเพศหญิง

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม					รวม
	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป	
ส่วนกลาง	0 (0.0)	11 (11.8)	38 (40.9)	43 (46.2)	1 (1.1)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	1 (1.2)	6 (7.4)	26 (32.1)	47 (58.0)	1 (1.2)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	18 (9.1)	79 (39.9)	77 (39.9)	20 (10.1)	4 (2.0)	198 (100.0)
ภาคเอกชน	1 (2.9)	1 (2.9)	18 (51.4)	10 (28.6)	5 (14.3)	35 (100.0)
รวม	20 (4.9)	97 (23.8)	159 (39.1)	120 (29.5)	11 (2.7)	407 (100.0)

Chi-Square = 135.029

df = 12 Asymp.Sig = 0.000

จากตาราง 9 พบว่าผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในราชการส่วนกลาง และราชการ ส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี เนื่องจากการเป็นผู้บริหารตามระบบราชการต้อง

คำนึงถึงหลักความอาวุโส ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงาน ทำให้คนที่มีอายุน้อยมีโอกาสน้อยมากที่จะขึ้นเป็นผู้บริหาร ในขณะที่ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31-40 ปี เพราะเป็นผู้ที่มาจาก การเลือกตั้ง จึงเปิดโอกาสให้คนที่มีอายุน้อยได้มีโอกาสแข่งขัน โดยให้ประชาชนตัดสินใจเลือก จึงทำให้คนที่มีอายุน้อยกว่าเป็นผู้นำองค์กรได้สูงกว่าผู้นำของภาคราชการ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	ศาสนาที่นับถือของผู้ตอบแบบสอบถาม				รวม
	พุทธ	อิสลาม	คริสต์	อื่นๆ	
ส่วนกลาง	85 (91.4)	6 (6.5)	2 (2.2)	0 (0.0)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	77 (95.1)	3 (3.7)	1 (1.2)	0 (0.0)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	166 (83.0)	30 (15.0)	0 (0.0)	4 (2.0)	200 (100.0)
ภาคเอกชน	36 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	36 (100.0)
รวม	364 (88.9)	39 (9.5)	3 (0.7)	4 (1.0)	410 (100.0)

Chi-Square = 24.006 df = 9 Asymp.Sig = 0.004

จากตาราง 10 พบว่าผู้บริหารที่เป็นข้าราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีสัดส่วนการนับถือศาสนาพุทธสูงกว่าผู้บริหารของราชการส่วนท้องถิ่น โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม						รวม
	ประถม	มัธยม	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโทและสูงกว่า	อื่นๆ	
ส่วนกลาง	0 (0.0)	1 (1.1)	2 (2.2)	40 (43.0)	48 (51.6)	2 (2.2)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	0 (0.0)	2 (2.5)	1 (1.2)	34 (42.0)	42 (51.9)	2 (2.5)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	8 (4.0)	36 (18.0)	15 (7.5)	105 (52.5)	32 (16.0)	4 (2.0)	200 (100.0)
ภาคเอกชน	7 (19.4)	5 (13.9)	1 (2.8)	14 (38.9)	8 (22.0)	1 (2.8)	36 (100.0)
รวม	15 (3.7)	44 (10.7)	19 (4.6)	193 (47.1)	130 (31.7)	9 (2.2)	410 (100.0)

Chi-Square = 102.662 df = 15 Asymp.Sig = 0.000

จากตาราง 11 พบว่าผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาโทและสูงกว่า เนื่องจากการปฏิบัติงานราชการในตำแหน่งนี้เป็นงานที่ต้องการคนที่มีความพร้อมทั้งทางด้านความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน อีกทั้งยังต้องเป็นผู้ที่สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อที่จะแก้ปัญหาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในขณะที่ราชการส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนนั้นเป็นผู้บริหารที่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ อาจจะเนื่องจากการเป็นผู้นำส่วนราชการส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนขึ้นอยู่กับความสามารถที่ประชาชนยอมรับ ไม่ใช่วุฒิการศึกษา

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับระดับการปฏิบัติงาน

	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม					รวม
	น้อยกว่า	10,000- 20,000	20,001- 30,000	30,001- 40,000	มากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป	
ระดับการปฏิบัติงาน	10,000 บาท	10,000- 20,000	20,001- 30,000	30,001- 40,000	40,000 บาทขึ้นไป	
ส่วนกลาง	1 (1.1)	12 (12.9)	26 (28.0)	33 (35.5)	21 (22.6)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	2 (2.5)	8 (9.9)	17 (21.0)	27 (33.3)	27 (33.3)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	31 (15.4)	98 (48.8)	41 (20.4)	17 (8.5)	14 (7.0)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	11 (31.4)	4 (11.4)	7 (20.0)	2 (5.7)	11 (31.4)	35 (100.0)
รวม	45 (11.0)	122 (29.8)	91 (22.2)	79 (19.3)	73 (17.8)	410 (100.0)

Chi-Square = 146.001

df = 12 Asymp.Sig = 0.000

จากตาราง 12 พบว่าผู้บริหารที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 30,001-40,000 บาท เนื่องจากเป็นตำแหน่งระดับสูงของระบบราชการ จึงต้องมีค่าตอบแทนที่สูงและคุ้มค่ากับการทำงาน ส่วนงานของท้องถิ่นถือว่าเป็นอาสาสมัครเพื่อส่วนรวม อัตราค่าตอบแทนจะน้อยกว่า เป็นที่น่าสังเกตว่าภาคเอกชนมีรายได้สูงสุด ไปทั้ง 2 ด้านคือ ร้อยละ 31 มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาทต่อเดือน และมากกว่า 40,000 บาทต่อ

เดือน เพราะการเป็นผู้นำภาคเอกชน ตามแบบสอบถามมีตั้งแต่ผู้นำชาวบ้านที่รวมตัวเป็นองค์กรระดับฐานราก และมีกลุ่มธุรกิจที่มีรายได้สูงกว่าผู้นำชาวบ้าน

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างอายุราชการกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	อายุราชการของผู้ตอบแบบสอบถาม				รวม
	น้อยกว่า 5 ปี	ระหว่าง 5-10 ปี	ระหว่าง 10-20 ปี	20 ปี ขึ้นไป	
ส่วนกลาง	2 (2.2)	4 (4.3)	22 (23.9)	64 (69.6)	92 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	1 (1.3)	4 (5.0)	11 (13.8)	64 (80.0)	80 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	40 (25.5)	71 (45.2)	29 (18.5)	17 (10.8)	157 (100.0)
ภาคเอกชน	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	4 (100.0)
รวม	43 (12.9)	79 (23.7)	65 (19.5)	146 (43.8)	333 (100.0)

Chi-Square = 180.037

df = 9 Asymp.Sig = 0.000

จากตาราง 13 พบว่าผู้บริหารที่มีอายุราชการที่ต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่มีอายุราชการ 20 ปีขึ้นไป เนื่องจากผู้นำหรือผู้บริหารส่วนราชการต้องเป็นคนที่มีความอาวุโสในองค์กร โดยมีการเลื่อนลำดับชั้นตามอายุราชการ เป็นคนที่มีประสบการณ์ในการทำงานจึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหารระดับสูงขององค์กร ในขณะที่ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นผู้บริหารส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่าง 5-10 ปี เนื่องจากเป็นตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่เพิ่งได้รับการจัดตั้ง นอกจากนั้นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้นำที่มาจากกาเลือกตั้งของประชาชนไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์บริหารราชการแผ่นดิน มีผู้นำภาคเอกชนส่วนน้อยที่เคยรับราชการมาก่อน

2.2 ทักษะคติของผู้บริหารทั้ง 4 ระดับ

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการบริหารงานระดับจังหวัด
ในภาพรวมกับระดับปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	ปัญหาการบริหารงานระดับจังหวัดในภาพรวม				รวม
	ส่วนกลางรวม	มีการกระจาย	ขาดการแบ่งงาน	อื่นๆ	
	อำนาจมาก เกินไป	อำนาจให้ ท้องถิ่นมาก เกินไป	อย่างเป็นระบบ		
ส่วนกลาง	14 (16.1)	9 (10.3)	55 (63.2)	9 (10.3)	87 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	12 (15.4)	4 (5.1)	55 (70.5)	7 (9.0)	78 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	33 (18.0)	8 (4.4)	138 (75.4)	4 (2.2)	183 (100.0)
ภาคเอกชน	4 (11.8)	4 (11.8)	24 (70.6)	2 (5.9)	34 (100.0)
รวม	63 (16.5)	25 (6.5)	272 (71.2)	22 (5.8)	382 (100.0)

Chi-Square = 15.561

df = 9 Asymp.Sig = 0.077

จากตาราง 14 พบว่าปัญหาการบริหารงานระดับจังหวัดในภาพรวมไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนมีความเห็นพร้อมกันว่าปัญหาการบริหารงานระดับจังหวัดในภาพรวมคือขาดการแบ่งงานอย่างเป็นระบบ และไม่มีการแบ่งแยกหน้าที่อย่างชัดเจนระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

เพื่อให้มองเห็นภาพว่างานด้านใด หน่วยงานระดับใดควรรับผิดชอบ ผู้วิจัยจึงได้จัดแบ่งงานการบริหารจัดการออกทั้งหมด 7 ด้านแยกออกเป็น 33 กิจกรรม ถามผู้นำองค์กร หัวหน้าส่วนราชการทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งผู้นำภาคเอกชน เพื่อดูทัศนะของผู้นำเหล่านี้ว่ากิจกรรมใด องค์กรใดควรรับผิดชอบ ผลการวิเคราะห์ที่ได้แสดงไว้ในตาราง

ตาราง 15 ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่างๆ ของจังหวัดสงขลาว่าหน่วยงานใดควรเป็นหน่วยงาน
หลักที่รับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการ	ส่วนท้องถิ่น (อบต.,เทศบาล และ อบจ.)	ส่วนภูมิภาค (อำเภอ / จังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ ประจำจังหวัด)	ส่วนกลาง (กรม และ คณะกรรมการฯ)	หน่วยงาน อื่นๆ (องค์กรอิสระ หรือ รัฐวิสาหกิจ)	จำนวน ผู้ตอบ
ด้านการศึกษา					
1. ประถมศึกษา	273 (66.1)	87 (21.1)	38 (9.2)	2 (0.5)	413 (100.0)
2. มัธยมศึกษาตอนต้น	120 (30.0)	200 (50.0)	78 (19.5)	2 (0.5)	413 (100.0)
3. มัธยมศึกษาตอนปลาย	74 (18.6)	201 (50.5)	118 (29.6)	5 (1.3)	413 (100.0)
4. อุดมศึกษา (การศึกษาระดับปริญญาตรี)	13 (3.3)	43 (11.0)	284 (72.6)	51 (13.0)	413 (100.0)
ด้านสาธารณสุข					
1. รักษาผู้ป่วยในขั้นต้น	277 (68.9)	104 (25.9)	15 (3.7)	6 (1.5)	413 (100.0)
2. ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน	274 (67.7)	105 (25.9)	20 (4.9)	6 (1.5)	413 (100.0)
3. รักษาพยาบาลขั้นที่สอง และขั้นที่สาม	32 (8.0)	275 (68.8)	86 (21.5)	7 (1.8)	413 (100.0)
4. ป้องกันโรคติดต่อข้ามเขต	39 (9.7)	143 (35.7)	205 (51.1)	14 (3.5)	413 (100.0)
ด้านการเกษตร					
1. การบริหารจัดการทรัพยากรดิน และน้ำเพื่อการเกษตร	236 (58.9)	118 (29.4)	43 (10.7)	4 (1.0)	413 (100.0)
2. การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้	154 (38.1)	166 (41.1)	75 (18.6)	9 (2.2)	413 (100.0)
3. การบริหารจัดการทรัพยากรประมง	138 (34.5)	179 (44.8)	73 (18.3)	10 (2.5)	413 (100.0)
4. การพัฒนาด้านการตลาด อุตสาหกรรม และการเกษตร	96 (23.7)	158 (39.0)	119 (29.4)	32 (7.9)	413 (100.0)

ตาราง 15 ความคิดเห็นของผู้นำองค์กรต่าง ๆ ของจังหวัดสงขลาว่าหน่วยงานใดควรเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหาร (ต่อ)

การบริหารจัดการ	ส่วนท้องถิ่น (อปท.,เทศบาล และ อบจ.)	ส่วนภูมิภาค (อำเภอ / จังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ ประจำจังหวัด)	ส่วนกลาง (กรม และ คณะกรรมการฯ)	หน่วยงาน อื่นๆ (องค์กรอิสระ หรือ รัฐวิสาหกิจ)	จำนวน ผู้ตอบ
ด้านการคมนาคม					
1. ก่อสร้าง และบำรุงรักษาระบบเครือข่าย สาธารณูปโภคด้านการคมนาคมขนส่ง และการสื่อสารภายในชุมชน	269 (66.6)	94 (23.3)	27 (6.7)	14 (3.5)	413 (100.0)
2. ก่อสร้าง และบำรุงรักษาระบบเครือข่าย สาธารณูปโภคด้านการคมนาคมขนส่ง และการสื่อสารระดับภูมิภาค	65 (16.1)	210 (52.0)	107 (26.5)	22 (5.4)	413 (100.0)
3. ระบบขนส่งมวลชนในเขตชุมชน	199 (51.7)	128 (33.2)	38 (9.9)	20 (5.2)	413 (100.0)
ด้านการพัฒนาเมืองและส่งเสริมการ ลงทุนและการท่องเที่ยว					
1. วางผังเมืองระดับชุมชน	297 (72.6)	93 (22.7)	17 (4.2)	2 (0.5)	413 (100.0)
2. วางผังเมืองระดับจังหวัด	50 (12.3)	319 (78.8)	35 (8.6)	1 (0.2)	413 (100.0)
3. จัดการเรื่องขยะในเขตชุมชน	344 (84.9)	44 (10.9)	11 (2.7)	6 (1.5)	413 (100.0)
4. จัดระบบการระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วม	210 (52.0)	152 (37.6)	37 (9.2)	5 (1.2)	413 (100.0)
5. ส่งเสริมการท่องเที่ยวและการลงทุนในจังหวัด	87 (21.6)	265 (65.9)	29 (7.2)	21 (5.2)	413 (100.0)
6. ส่งเคราะห์ผู้ค้าขายโอกาส	266 (66.7)	97 (24.3)	26 (6.5)	10 (2.5)	413 (100.0)

ตาราง 15 ความคิดเห็นของผู้นำองค์กรต่างๆ ของจังหวัดสงขลาว่าหน่วยงานใดควรเป็นหน่วยงาน
หลักที่รับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการ (ต่อ)

การบริหารจัดการ	ส่วนท้องถิ่น (อปค.,เทศบาล และ อบจ.)	ส่วนภูมิภาค (อำเภอ / จังหวัด หัวหน้าส่วน ราชการ ประจำจังหวัด)	ส่วนกลาง (กรม และ คณะกรรมการฯ)	หน่วยงาน อื่นๆ (องค์กรอิสระ หรือ รัฐวิสาหกิจ)	จำนวน ผู้ตอบ
7. ส่งเสริมและพัฒนาการกีฬา คนตรีและ การพักผ่อนหย่อนใจ	309 (76.7)	72 (17.9)	15 (3.7)	7 (1.7)	413 (100.0)
8. ส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม จริยธรรม และศาสนา	296 (73.4)	73 (18.1)	28 (6.9)	6 (1.5)	413 (100.0)
ด้านอุตสาหกรรมและการจัดการสิ่งแวดล้อม					
1. ส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ขนาดกลาง และอุตสาหกรรมบริการเกษตร	177 (43.8)	177 (43.8)	38 (9.4)	12 (3.0)	413 (100.0)
2. กำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรม	107 (26.4)	210 (51.9)	73 (18.0)	15 (3.7)	413 (100.0)
3. ควบคุมมลพิษและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	138 (34.0)	166 (40.9)	88 (21.7)	14 (3.4)	413 (100.0)
4. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ (ก๊าซ , ถ่านหิน , แร่ , หิน , ถูกรัง ฯลฯ)	114 (28.1)	140 (34.6)	130 (32.1)	21 (5.2)	413 (100.0)
ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและ การป้องกันสาธารณภัยและสิทธิส่วนบุคคล					
1. ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในชุมชน (ตำรวจควรงัดหน่วยงานใด)	173 (43.4)	172 (43.1)	40 (10.0)	14 (3.5)	413 (100.0)
2. ป้องกันและปราบปรามการผลิต การค้า ขนส่งยาเสพติด	76 (18.9)	162 (40.3)	141 (35.1)	23 (5.7)	413 (100.0)
3. คุ้มครองสิทธิมนุษยชน	69 (17.3)	154 (38.5)	114 (28.5)	63 (15.8)	413 (100.0)
4. คุ้มครองผู้บริโภค	97 (24.1)	155 (38.6)	111 (27.6)	39 (9.7)	413 (100.0)
5. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	245 (61.1)	110 (27.4)	40 (10.0)	6 (1.5)	413 (100.0)
6. การป้องกันและแก้ไขการก่อการร้าย	57 (14.3)	145 (36.4)	180 (45.0)	16 (4.0)	413 (100.0)

จากตาราง 15 หากวิเคราะห์ความเห็นของผู้นำในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่พบว่า ใน 33 กิจกรรม ควรเป็นภารกิจของท้องถิ่น 15 กิจกรรมคือ การศึกษาระดับประถมศึกษา การรักษาผู้ป่วย ในขั้นต้น การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน การบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำเพื่อการเกษตร การก่อสร้าง และบำรุงรักษาระบบเครือข่ายสาธารณสุขปโภคด้านการคมนาคมขนส่ง และการสื่อสารภายในชุมชน การระบบขนส่งมวลชนในเขตชุมชน การวางผังเมืองระดับชุมชน การจัดการเรื่องขยะในเขตชุมชน การจัดระบบการระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วม การสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส การส่งเสริมและพัฒนาการกีฬา คนตรีและการพักผ่อนหย่อนใจ การส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม จริยธรรม และศาสนา การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ขนาดกลาง และอุตสาหกรรม การเกษตร การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชน (ตำรวจควรงัดกหนดหน่วยงานใด) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ภารกิจของส่วนภูมิภาค จำนวน 16 กิจกรรมคือ การมัธยมศึกษาตอนต้น การมัธยมศึกษาตอนปลาย การรักษาพยาบาลขั้นที่สอง และขั้นที่สาม การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ การบริหารจัดการทรัพยากรประมง การพัฒนาด้านการตลาด อุตสาหกรรม และการเกษตร การก่อสร้าง และบำรุงรักษาระบบเครือข่ายสาธารณสุขปโภคด้านการคมนาคมขนส่ง และการสื่อสารระดับภูมิภาค การวางผังเมืองระดับจังหวัด การส่งเสริมการท่องเที่ยวและการลงทุนในระดับจังหวัด การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ขนาดกลาง และอุตสาหกรรมเกษตร การกำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรม การควบคุมมลพิษและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรธรณี (ก๊าซ ถ่านหิน แร่ หิน และลูกรัง ฯลฯ) การป้องกันและปราบปรามการผลิต การค้า ขนส่งยาเสพติด การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การคุ้มครองผู้บริโภค ภารกิจส่วนกลาง มีเพียง 3 กิจกรรมคือ การศึกษาระดับอุดมศึกษา (การศึกษาระดับปริญญาตรี) การป้องกันโรคติดต่อข้ามเขต การป้องกันและแก้ไขการก่อการร้าย โดยกิจกรรมส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ขนาดกลาง และอุตสาหกรรมเกษตร ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากันระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นและส่วนภูมิภาค

ผู้วิจัยได้สอบถามผู้บริหารทั้ง 4 กลุ่มว่าค่านิยมด้านใดที่เป็นอุปสรรคในการบริหารงานราชการแผ่นดิน (โดยเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ) ผลการตอบคำถามพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้น้ำหนักค่านิยมที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดินเรียงตามลำดับดังนี้

1. การเน้นระบบอุปถัมภ์มากกว่าระบบคุณธรรมในการบริหาร ร้อยละ 72.4 (ผู้ตอบ 299 คน)
2. การแทรกแซงของอำนาจฝ่ายการเมืองต่อฝ่ายข้าราชการประจำ ร้อยละ 67.6 (ผู้ตอบ 279 คน)
3. การบังคับใช้กฎหมายไม่จริงจัง ร้อยละ 63 (ผู้ตอบ 260 คน)
4. เจ้าหน้าที่ของราชการจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ ร้อยละ 61 (ผู้ตอบ 252 คน)
5. ประชาชนขาดจิตสำนึกในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ร้อยละ 56.7 (ผู้ตอบ 234 คน)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เชิงลึกว่า ผู้บริหารระดับการปฏิบัติงานระดับใดให้น้ำหนักค่านิยมที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดินมีความแตกต่างกันน้อยเพียงใด

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการเน้นระบบอุปถัมภ์มากกว่าระบบคุณธรรมกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	การเน้นระบบอุปถัมภ์มากกว่าระบบคุณธรรม		รวม
	ไม่เลือก	เลือก	
ส่วนกลาง	30 (32.3)	62 (66.7)	92 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	24 (29.6)	57 (70.4)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	48 (23.9)	153 (76.1)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	10 (27.8)	26 (72.2)	36 (100.0)
รวม	112 (27.3)	298 (72.5)	410 (100.0)

Chi-Square = 6.135

df = 6 Asymp.Sig = 0.408

จากตาราง 16 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมองว่าปัญหาค่านิยมด้านการเน้นระบบอุปถัมภ์มากกว่าระบบคุณธรรมเป็นปัญหาในการปฏิบัติราชการ โดยไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มคือ เห็นพ้องกันทั้ง 4 กลุ่ม

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการบังคับใช้กฎหมายไม่จริงจังกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	การบังคับใช้กฎหมายไม่จริงจัง		รวม
	ไม่เลือก	เลือก	
ส่วนกลาง	31 (33.3)	62 (66.7)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	32 (39.5)	49 (60.5)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	80 (39.8)	120 (59.7)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	7 (19.4)	29 (80.6)	36 (100.0)
รวม	150 (36.5)	260 (63.3)	411 (100.0)

Chi-Square = 7.344

df = 6 Asymp.Sig = 0.290

จากตาราง 17 พบว่าค่านิยมด้านการบังคับใช้กฎหมายไม่จริงจังไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าคุณค่าการบังคับใช้กฎหมายไม่จริงจังเป็นอุปสรรคในการบริหารงานราชการแผ่นดินมากกว่าส่วนราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

ตาราง 18 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนขาดจิตสำนึกในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	ประชาชนขาดจิตสำนึกในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ		รวม
	ไม่เลือก	เลือก	
ส่วนกลาง	45 (48.4)	48 (51.6)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	38 (46.9)	43 (53.1)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	88 (43.8)	113 (56.2)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	8 (22.2)	28 (77.8)	36 (100.0)
รวม	179 (43.6)	232 (56.4)	411 (100.0)

Chi-Square = 7.923

df = 3 Asymp.Sig = 0.048

จากตาราง 18 พบว่าค่านิยมด้านประชาชนขาดจิตสำนึกในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าคุณค่าการขาดจิตสำนึกในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เป็นอุปสรรคในการบริหารงานราชการแผ่นดินมากกว่าส่วนราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

ตาราง 19 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่กับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่		รวม
	ไม่เลือก	เลือก	
ส่วนกลาง	31 (33.3)	62 (66.7)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	35 (43.2)	46 (56.8)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	85 (42.3)	116 (57.7)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	9 (25.0)	27 (75.5)	36 (100.0)
รวม	160 (38.9)	251 (61.1)	411 (100.0)

Chi-Square = 5.741

df = 3 Asymp.Sig = 0.125

จากตาราง 19 พบว่าค่านิยมด้านเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้นำภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าค่านิยมด้านเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่เป็นอุปสรรคในการบริหารงานราชการแผ่นดินมากกว่าผู้นำของส่วนราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

ตาราง 20 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการแทรกแซงของอำนาจฝ่ายการเมืองต่อ
ฝ่ายข้าราชการประจำกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	การแทรกแซงของอำนาจฝ่ายการเมืองต่อฝ่ายข้าราชการประจำ		รวม
	ไม่เลือก	เลือก	
ส่วนกลาง	27 (29.0)	66 (71.0)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	27 (33.3)	54 (66.7)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	65 (32.3)	136 (67.7)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	15 (41.7)	21 (58.3)	36 (100.0)
รวม	134 (32.6)	277 (67.4)	411 (100.0)

Chi-Square = 1.912

df = 3 Asymp.Sig = 0.591

จากตาราง 20 พบว่าปัญหาการแทรกแซงของอำนาจฝ่ายการเมืองต่อฝ่ายข้าราชการประจำ
ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยราชการ
ส่วนกลางมีความคิดเห็นว่าค่านิยมด้านการแทรกแซงของอำนาจฝ่ายการเมืองต่อฝ่ายข้าราชการ
ประจำเป็นอุปสรรคในการบริหารงานราชการแผ่นดินมากกว่าส่วนราชการส่วนภูมิภาค ส่วน
ท้องถิ่น และภาคเอกชน แต่ภาพโดยรวม ทั้ง 4 กลุ่มมองปัญหาคล้ายๆ กัน

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามให้วิเคราะห์ว่าปัญหาสำคัญที่ทำให้ระบบการเลือกตั้งของสังคมไทยไม่
ตอบสนองต่อระบอบประชาธิปไตยว่ามีมูลเหตุสำคัญมาจากอะไร ผู้ตอบแบบสอบถาม (กลุ่ม
ตัวอย่าง) ได้ให้คำตอบ โดยเรียงลำดับความสำคัญดังต่อไปนี้

1. มีการซื้อเสียงอย่างแพร่หลาย ร้อยละ 74.5 (ผู้ตอบ 306 คน)
2. มีการจัดตั้งระบบหัวคะแนน โดยให้ผู้มีอิทธิพลเข้ามาช่วยเหลือผู้สมัคร ร้อยละ 66.4
(ผู้ตอบ 273 คน)
3. มีการใช้อำนาจรัฐเพื่อสนับสนุนผู้สมัครบางคน ร้อยละ 64.7 (ผู้ตอบ 266 คน)
4. ประชาชนให้ความสำคัญกับตัวบุคคลมากกว่านโยบายของพรรค ร้อยละ 46.2
(ผู้ตอบ 190 คน)
5. เจ้าหน้าที่จัดการเลือกตั้ง (กกต.) ไม่วางตัวเป็นกลาง ร้อยละ 31.6 (ผู้ตอบ 130 คน)
6. ประชาชนขาดการตื่นตัวทางการเมือง เช่น ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ติดตาม
ข่าวสารบ้านเมือง เป็นต้น ร้อยละ 22.9 (ผู้ตอบ 94 คน)

เมื่อวิเคราะห์ในเชิงลึก เพื่อค้นหาทัศนคติต่อปัญหาการเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มว่า
มีความเห็นแตกต่างกันหรือไม่พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ทั้ง 4 กลุ่มมี
ความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตาราง 21 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการซื้อเสียงเลือกตั้งอย่างแพร่หลาย
กับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	การซื้อเสียงเลือกตั้งอย่างแพร่หลาย		รวม
	ไม่เลือก	เลือก	
ส่วนกลาง	28 (36.1)	65 (69.9)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	16 (19.8)	65 (80.2)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	53 (26.4)	148 (73.6)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	8 (22.2)	28 (77.8)	36 (100.0)
รวม	105 (25.5)	306 (74.5)	411 (100.0)

Chi-Square = 2.727

df = 3 Asymp.Sig = 0.436

จากตาราง 21 พบว่าปัญหาด้านการซื้อเสียงเลือกตั้งอย่างแพร่หลายไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารราชการส่วนภูมิภาคมีความคิดเห็นว่าค่านิยมด้านการซื้อเสียงเลือกตั้งอย่างแพร่หลายเป็นอุปสรรคในการบริหารงานราชการแผ่นดินมากกว่าผู้บริหารราชการส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน

ตาราง 22 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจรัฐเพื่อสนับสนุนผู้สมัคร
บางคนกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	การใช้อำนาจรัฐเพื่อสนับสนุนผู้สมัครบางคน		รวม
	ไม่เลือก	เลือก	
ส่วนกลาง	37 (39.8)	56 (60.2)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	26 (32.1)	55 (67.9)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	64 (31.8)	137 (68.2)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	18 (50.0)	18 (50.0)	36 (100.0)
รวม	145 (35.3)	266 (64.7)	411 (100.0)

Chi-Square = 5.643

df = 3 Asymp.Sig = 0.130

จากตาราง 22 พบว่าปัญหาด้านการใช้อำนาจรัฐเพื่อสนับสนุนผู้สมัครบางคนไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างภาคเอกชนเลือกน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 50 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 23 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการจัดตั้งระบบหวัคະແນนให้ผู้มี อิทธิพล
เข้ามาช่วยเหลือผู้สมัครกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	การจัดตั้งระบบหวัคະແນนโดยให้ผู้มีอิทธิพล เข้ามาช่วยเหลือผู้สมัคร		รวม
	ไม่เลือก	เลือก	
ส่วนกลาง	30 (32.3)	63 (67.7)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	30 (37.0)	51 (63.0)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	68 (33.8)	133 (66.2)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	10 (27.8)	26 (72.2)	36 (100.0)
รวม	138 (33.6)	273 (66.4)	411 (100.0)

Chi-Square = 1.056 df = 3 Asymp.Sig = 0.788

จากตาราง 23 พบว่าปัญหาด้านการจัดตั้งระบบหวัคະແນนโดยให้ผู้มีอิทธิพลเข้ามาช่วยเหลือผู้สมัคร ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้นำภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าคุณิยมนำการจัดตั้งระบบหวัคະແນนโดยให้ผู้มีอิทธิพลเข้ามาช่วยเหลือผู้สมัครเป็นอุปสรรคต่อระบอบประชาธิปไตยมากกว่าผู้นำจากราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

ตาราง 24 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่จัดการเลือกตั้งไม่วางตัวเป็น
กลางกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	เจ้าหน้าที่จัดการเลือกตั้งไม่วางตัวเป็นกลาง		รวม
	ไม่เลือก	เลือก	
ส่วนกลาง	66 (71.0)	27 (29.0)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	56 (69.1)	25 (30.9)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	136 (67.7)	65 (32.3)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	23 (63.9)	13 (36.1)	36 (100.0)
รวม	281 (68.4)	130 (31.6)	411 (100.0)

Chi-Square = 0.693 df = 3 Asymp.Sig = 0.875

จากตาราง 24 พบว่าปัญหาด้านเจ้าหน้าที่จัดการเลือกตั้งไม่วางตัวเป็นกลางไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าคุณิยมนำเจ้าหน้าที่จัดการเลือกตั้งไม่วางตัวเป็นกลางเป็นอุปสรรคในการเลือกตั้งมากกว่าราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

ตาราง 25 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความสำคัญกับตัวบุคคลมากกว่านโยบายของพรรคกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	การให้ความสำคัญกับตัวบุคคลมากกว่านโยบายของพรรค		รวม
	ไม่เลือก	เลือก	
ส่วนกลาง	50 (53.8)	43 (46.2)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	43 (53.1)	38 (46.9)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	114 (56.7)	87 (43.3)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	14 (38.9)	22 (61.1)	36 (100.0)
รวม	221 (53.8)	190 (46.2)	411 (100.0)

Chi-Square = 3.924

df = 3 Asymp.Sig = 0.270

จากตาราง 25 พบว่าปัญหาด้านการให้ความสำคัญกับตัวบุคคลมากกว่านโยบายของพรรคไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานในส่วนราชการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักบริหารจากภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าคุณค่าด้านการให้ความสำคัญกับตัวบุคคลมากกว่านโยบายของพรรคเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประชาธิปไตยมากกว่านักบริหารจากส่วนราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

ตาราง 26 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการขาดการตื่นตัวทางการเมืองกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	การขาดการตื่นตัวทางการเมือง		รวม
	ไม่เลือก	เลือก	
ส่วนกลาง	70 (75.3)	23 (24.7)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	61 (75.3)	20 (24.7)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	159 (79.1)	42 (20.9)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	27 (75.0)	9 (25.0)	36 (100.0)
รวม	317 (77.1)	94 (22.9)	411 (100.0)

Chi-Square = 872

df = 3

Asymp.Sig = 0.832

จากตาราง 26 พบว่าปัญหาด้านการขาดการตื่นตัวทางการเมืองไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าคุณค่าด้านการขาดการตื่นตัวทางการเมืองเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประชาธิปไตยมากกว่าราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

ตาราง 27 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกตั้งที่เป็นไปตาม เจตนารมณ์
ระบอบประชาธิปไตยกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการ ปฏิบัติงาน	การเลือกตั้งที่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของระบอบประชาธิปไตย					รวม
	สมาชิก วุฒิสภา	สมาชิก สภา ผู้แทนราษฎร	องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด	เทศบาล	องค์การบริหาร ส่วนตำบล	
ส่วนกลาง	33 (37.9)	27 (31.0)	1 (1.1)	18 (20.7)	8 (9.2)	87 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	33 (41.8)	22 (27.8)	6 (7.6)	9 (11.4)	9 (11.4)	79 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	41 (21.9)	29 (15.5)	2 (1.2)	20 (10.7)	95 (50.8)	187 (100.0)
ภาคเอกชน	12 (35.3)	10 (29.4)	1 (2.9)	3 (8.8)	8 (23.5)	34 (100.0)
รวม	119 (30.7)	88 (22.7)	10 (2.6)	50 (12.9)	120 (31.0)	387 (100.0)

Chi-Square = 80.857

df = 12 Asymp.Sig = 0.000

จากตาราง 27 พบว่าการเลือกตั้งที่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของระบอบประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารราชการส่วนท้องถิ่นมีความคิดเห็นว่าการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปตามเจตนารมณ์ของระบอบประชาธิปไตยสูงที่สุด แต่ผู้นำจากราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และภาคเอกชนมองว่าการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปตามเจตนารมณ์ของระบอบประชาธิปไตยมากที่สุด ความแตกต่างถือว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ

ต่อประเด็นคำถามว่า การเลือกตั้งผู้นำองค์กรท้องถิ่นโดยตรงระดับใดที่คิดว่ามีประสิทธิภาพต่อการบริหารองค์กรนั้นๆ มากที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มองว่า การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในเขตเทศบาล ยกเว้นผู้ตอบแบบสอบถามจากราชการส่วนท้องถิ่นมองว่าการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตตำบล โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 28 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น โดยตรงที่มีประสิทธิภาพต่อการบริหารงานกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	ระดับการเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นโดยตรงที่มีประสิทธิภาพ				รวม
	ต่อการบริหารงาน				
	นายก องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดใน เขตจังหวัด	นายก เทศมนตรี ในเขต เทศบาล	นายก องค์การบริหาร ส่วนตำบลใน เขตตำบล	อื่นๆ	
ส่วนกลาง	11 (12.1)	51 (56.0)	25 (27.5)	4 (4.4)	91 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	14 (17.3)	46 (56.8)	14 (17.3)	7 (8.6)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	24 (12.2)	51 (26.0)	117 (59.7)	4 (2.0)	196 (100.0)
ภาคเอกชน	5 (13.9)	15 (41.7)	13 (36.1)	3 (8.3)	36 (100.0)
รวม	54 (13.4)	163 (40.3)	169 (41.8)	18 (4.5)	404 (100.0)

Chi-Square = 60.556

df = 9 Asymp.Sig = 0.000

ผู้วิจัยได้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ทิศทางการบริหารงานจังหวัดให้มีความเหมาะสมในอนาคตควรจะไปทิศทางใด ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 4 กลุ่มให้นำหนักกับการแบ่งอำนาจระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้ชัดเจนเป็นเรื่องสำคัญ โดยมองว่าการเพิ่มอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดแบบซีอีโอให้มีอำนาจมากขึ้น น่าจะเป็นทิศทางที่ไม่ถูกต้อง โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยเพียงร้อยละ 12 โดยร้อยละ 23 มาจากกลุ่มข้าราชการส่วนภูมิภาค แต่ความเห็นของภาคเอกชนส่วนใหญ่ให้นำหนักกับการกระจายอำนาจให้มากขึ้น (เห็นด้วยร้อยละ 47) ส่วนการแบ่งอำนาจระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้ชัดเจน กลุ่มตัวอย่างจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญสูงสุด ประมาณร้อยละ 65 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างทิศทางการบริหารงานจังหวัดที่เหมาะสมกับระดับการปฏิบัติงานมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดูตาราง 29

ตาราง 29 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างทิศทางการบริหารงานจังหวัดที่เหมาะสม
กับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	ทิศทางการบริหารงานจังหวัดที่เหมาะสม			รวม
	เพิ่มอำนาจให้ผู้ว่าฯ อีโอมีอำนาจมาก ขึ้น	กระจายอำนาจให้ มากขึ้น	แบ่งอำนาจระหว่าง ส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น	
	ส่วนกลาง	11 (11.8)	37 (39.8)	
ส่วนภูมิภาค	19 (23.8)	24 (30.0)	37 (46.3)	80 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	16 (8.0)	54 (26.9)	131 (65.2)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	3 (8.3)	17 (47.2)	16 (44.4)	36 (100.0)
รวม	49 (12.0)	132 (32.2)	229 (55.9)	410 (100.0)

Chi-Square = 24.689

df = 6 Asymp.Sig = 0.000

ต่อประเด็นคำถามที่ว่าบทบาทของภาคประชาชนควรมีบทบาทประการใด เพื่อให้การบริหารงานของจังหวัดได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดพบว่า วิธีการที่สำคัญเรียงตามลำดับดังนี้

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนตื่นตัวในการเข้าร่วมกิจกรรมภายในท้องถิ่นของตนเอง เห็นด้วยร้อยละ 65.9 (จำนวน 271 คน)

2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรภาคประชาชน หรือบุคคลมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้งบประมาณของหน่วยงานต่างๆ เห็นด้วยร้อยละ 60.1

(จำนวน 247 คน)

3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งเครือข่ายของกลุ่มองค์กรต่างๆ เช่น กลุ่มอาชีพของภาคประชาชน เพื่อร่วมทำงานกับราชการ เห็นด้วยร้อยละ 59.4 (จำนวน 244 คน)

4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรภาคประชาชนเข้ารวมการบริหารงบประมาณของหน่วยงาน เห็นด้วยร้อยละ 38.2 (จำนวน 157 คน)

โดยทั่วไป กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มเห็นด้วยไปในทิศทางเดียวกัน ยกเว้นประเด็นสุดท้ายที่ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคไม่เห็นด้วยค่อนข้างสูงที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

ตาราง 30 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้าร่วมการบริหารงบประมาณของหน่วยงานต่างๆ กับระดับการปฏิบัติงานในส่วนราชการ

ระดับการปฏิบัติงาน	การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้าร่วมการบริหาร งบประมาณของหน่วยงานต่างๆ		รวม
	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	
ส่วนกลาง	69 (14.2)	24 (25.8)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	53 (65.4)	28 (34.6)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	112 (55.7)	89 (44.3)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	20 (55.6)	16 (44.4)	36 (100.0)
รวม	254 (61.8)	157 (38.2)	411 (100.0)

Chi-Square = 10.244

df = 3 Asymp.Sig = 0.017

จากตาราง 30 พบว่าบทบาทด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้าร่วมการบริหารงบประมาณของหน่วยงานต่างๆ มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานในส่วนราชการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้นำภาคเอกชนมีความคิดเห็นว่าบทบาทด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้าร่วมการบริหารงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ มีความสำคัญมากกว่าผู้นำราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ว่าบุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้ว่าฯซีอีโอ ควรจะมาโดยวิธีการใด โดยแยกออกเป็น 4 วิธี จากตาราง 31 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทั้ง 4 กลุ่มให้ความคิดเห็นตรงกันว่า ควรจะเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในพื้นที่ โดยภาคเอกชนเห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 61 ส่วนท้องถิ่นเห็นด้วยร้อยละ 51 ข้าราชการส่วนภูมิภาคเห็นด้วยร้อยละ 35 แต่ก็ยังสูงกว่าวิธีอื่นๆ โดยความสัมพันธ์นี้มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 31 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเลือกผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้ว่าฯ ซีอีโอ
กับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	วิธีการเลือกผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้ว่าฯ ซีอีโอ				รวม
	แต่งตั้งจาก	แต่งตั้งจาก	แต่งตั้งจากผู้ที่	เลือกตั้งโดยตรง	
	ข้าราชการ	ข้าราชการ	เหมาะสมทั้ง	จากประชาชนใน	
	กระทรวง	กระทรวงใดๆ	จากภาครัฐและ	พื้นที่	
	มหาดไทย	ก็ได้	เอกชน		
ส่วนกลาง	8 (8.6)	23 (24.7)	27 (29.0)	35 (37.6)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	21 (26.3)	14 (17.5)	17 (21.3)	28 (35.0)	80 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	44 (21.9)	13 (6.5)	40 (19.9)	104 (51.7)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	3 (8.3)	1 (2.8)	10 (27.8)	22 (61.1)	36 (100.0)
รวม	76 (18.5)	51 (12.4)	94 (22.9)	189 (46.1)	410 (100.0)

Chi-Square = 41.682 df = 9 Asymp.Sig = 0.000

เมื่อผู้วิจัยตั้งคำถามเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมือง มีความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
น่าสนใจ ดังตาราง 32

ตาราง 32 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการที่บุคคลบางคนเหมาะสมที่จะเป็นผู้นำ
ทางการเมืองเพราะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	การที่บุคคลบางคนเหมาะสมที่จะเป็นผู้นำทางการเมือง เพราะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดี		รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
ส่วนกลาง	47 (50.5)	46 (49.5)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	43 (53.1)	38 (46.9)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	144 (71.6)	57 (28.4)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	19 (54.3)	16 (45.7)	35 (100.0)
รวม	253 (61.7)	157 (38.3)	410 (100.0)

Chi-Square = 16.669 df = 3 Asymp.Sig = 0.001

จากตาราง 32 พบว่าทัศนคติเกี่ยวกับการที่บุคคลบางคนเหมาะสมที่จะเป็นผู้นำทางการเมือง
เพราะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีมีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้นำราชการส่วนท้องถิ่นเห็นด้วยกับทัศนคติเกี่ยวกับการที่บุคคลบางคน
เหมาะสมที่จะเป็นผู้นำทางการเมืองเพราะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีค่อนข้างสูงมากกว่า

ผู้นำราชการส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน คือร้อยละ 71 ของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงว่าผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญต่อผู้นำทางการเมือง โดยคุณลักษณะทางสังคม และเศรษฐกิจสูงกว่าผู้นำข้าราชการส่วนกลาง ภูมิภาคและภาคเอกชน โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวความคิดนี้ แสดงว่าผู้นำขององค์กรทั้ง 4 ส่วนให้คุณค่าด้านนี้ค่อนข้างสูง ซึ่งในการปกครองระบอบประชาธิปไตยไม่ส่งผลดีมากนัก เพราะทำให้คนเสียเปรียบทางสังคม โดยฐานะทางเศรษฐกิจไม่ควรมีโอกาสเป็นผู้นำทางการเมืองได้ยาก

ตาราง 33 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องมีผู้นำที่เข้มแข็งเพื่อนำพาประเทศชาติกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	การเป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องมีผู้นำที่เข้มแข็งเพื่อนำพาประเทศชาติ		รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
ส่วนกลาง	89 (95.7)	4 (4.3)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	77 (95.1)	4 (4.9)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	193 (96.5)	7 (3.5)	200 (100.0)
ภาคเอกชน	33 (94.3)	2 (5.7)	35 (100.0)
รวม	392 (95.8)	17 (4.2)	409 (100.0)

Chi-Square = 0.559

df = 3 Asymp.Sig = 0.906

จากตาราง 33 พบว่าทั้ง 4 กลุ่มตัวอย่างเห็นพ้องกันว่ามีความจำเป็นต้องมีผู้นำที่เข้มแข็งเพื่อนำพาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า แสดงว่าคนไทยให้คุณค่าผู้นำที่มีอำนาจและบารมีว่าสามารถแก้ไขปัญหาได้ โดยพึงพิงผู้นำค่อนข้างสูง สะท้อนถึงความไม่มั่นใจของตนเองในการร่วมแก้ไขปัญหา อีกทั้งมีแนวโน้มสนับสนุนอำนาจนิยม

ตาราง 34 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาของประเทศซับซ้อนยากที่จะทำให้ชาวบ้านเข้าใจกับระดับการปฏิบัติงานในส่วนราชการ

ระดับการปฏิบัติงาน	ปัญหาของประเทศซับซ้อนยากที่จะทำให้ชาวบ้านเข้าใจ		รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
ส่วนกลาง	31 (33.3)	62 (66.7)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	32 (39.5)	49 (60.5)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	82 (41.0)	118 (59.0)	200 (100.0)
ภาคเอกชน	12 (34.3)	23 (65.7)	35 (100.0)
รวม	157 (38.4)	252 (61.6)	409 (100.0)

Chi-Square = 1.873

df = 3 Asymp.Sig = 0.599

จากตาราง 34 พบว่าทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาของประเทศซับซ้อนยากที่จะทำให้ชาวบ้านเข้าใจไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานในส่วนราชการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม มีแนวโน้มไม่เห็นด้วยกับแนวคิดนี้ แสดงว่าผู้นำขององค์กรทั้ง 4 ระดับมั่นใจในพลังของประชาชนว่ามีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาของชาติ

ตาราง 35 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เข้าไปเล่นการเมืองจะคิดถึงประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวมกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	บุคคลที่เข้าไปเล่นการเมืองจะคิดถึงประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม		รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
ส่วนกลาง	79 (86.8)	12 (13.2)	91 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	71 (87.7)	10 (12.3)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	145 (72.1)	56 (27.9)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	27 (79.4)	7 (20.6)	34 (100.0)
รวม	322 (79.1)	85 (20.9)	407 (100.0)

Chi-Square = 12.760

df = 3 Asymp.Sig = 0.005

จากตาราง 35 พบว่าทัศนคติเกี่ยวกับบุคคลที่เข้าไปเล่นการเมืองจะคิดถึงประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวมมีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเห็นด้วยกับทัศนคติเกี่ยวกับบุคคลที่เข้าไปเล่นการเมืองจะคิดถึงประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวมมีสัดส่วนสูงกว่าผู้นำราชการส่วนท้องถิ่น

ตาราง 36 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการแทรกแซงของนักการเมืองต่อ
ข้าราชการประจำเป็นอันตรายต่อผลประโยชน์ของประเทศกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	การแทรกแซงของนักการเมืองต่อข้าราชการประจำ เป็นอันตรายต่อผลประโยชน์ของประเทศ		รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
ส่วนกลาง	83 (89.2)	10 (10.8)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	78 (97.5)	2 (2.5)	80 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	179 (89.1)	22 (10.9)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	32 (91.4)	3 (8.6)	35 (100.0)
รวม	372 (91.0)	37 (9.0)	409 (100.0)

Chi-Square = 5.386 df = 3 Asymp.Sig = 0.146

จากตาราง 36 พบว่าทัศนคติเกี่ยวกับการแทรกแซงของนักการเมืองต่อข้าราชการประจำเป็นอันตรายต่อผลประโยชน์ของประเทศไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม ร้อยละ 90 เห็นด้วยกับแนวความคิดนี้ ไม่อยากให้นักการเมืองแทรกแซงอำนาจของฝ่ายราชการ

ตาราง 37 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการเชื่อว่าคนไทยทุกคนเกิดมามีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	การเชื่อว่าคนไทยทุกคนเกิดมามีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน ภายใต้กฎหมาย		รวม
	เชื่อมั่น	ไม่เชื่อมั่น	
ส่วนกลาง	28 (30.1)	65 (69.9)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	26 (32.1)	55 (67.9)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	90 (44.8)	111 (55.2)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	13 (37.1)	22 (62.9)	35 (100.0)
รวม	157 (38.3)	253 (61.7)	410 (100.0)

Chi-Square = 7.547 df = 3 Asymp.Sig = 0.056

จากตาราง 37 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 61 ไม่เชื่อว่าคนไทยทุกคนเกิดมามีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย ซึ่งแนวคิดนี้สะท้อนว่าความเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายยังเป็นปัญหาของสังคมไทย เพราะผู้นำทั้ง 4 ระดับ ไม่นั่นใจ

ตาราง 38 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลมินโฮบายชะลอการโอนสถานศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	รัฐบาลมินโฮบายชะลอการโอนสถานศึกษา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแล		รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
ส่วนกลาง	65 (70.7)	27 (29.3)	92 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	55 (67.9)	26 (32.1)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	118 (59.0)	82 (41.0)	200 (100.0)
ภาคเอกชน	25 (71.4)	10 (28.6)	35 (100.0)
รวม	263 (64.5)	145 (35.5)	408 (100.0)

Chi-Square = 5.303

df = 3 Asymp.Sig = 0.151

จากตาราง 38 พบว่าทัศนคติเกี่ยวกับรัฐบาลมินโฮบายชะลอการโอนสถานศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้นำของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มมีความเห็นพ้องกันว่าน่าจะชะลอไว้ก่อน เพราะท้องถิ่นยังไม่มีความพร้อมที่จะรับภาระ

ตาราง 39 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการเตรียมแก้ไข พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจ โดยลดงบประมาณให้ท้องถิ่นเหลือร้อยละ 24 กับ ระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	การเตรียมแก้ไข พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอน กระจายอำนาจ โดยลดงบประมาณให้ท้องถิ่นเหลือร้อยละ 24		รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
ส่วนกลาง	46 (50.5)	45 (49.5)	91 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	42 (52.5)	38 (47.5)	80 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	21 (10.4)	180 (89.6)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	10 (29.4)	24 (70.6)	34 (100.0)
รวม	119 (29.3)	287 (70.7)	406 (100.0)

Chi-Square = 75.092

df = 3 Asymp.Sig = 0.000

จากตาราง 39 พบว่าทัศนคติเกี่ยวกับการเตรียมแก้ไข พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจ โดยลดงบประมาณให้ท้องถิ่นเหลือร้อยละ 24 มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน

ไม่เห็นด้วยกับทัศนะเกี่ยวกับการเตรียมแก้ไข พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจถึง ร้อยละ 89 และร้อยละ 70 ตามลำดับ ในขณะที่ผู้นำราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่เห็น ด้วยกับรัฐบาล

ตาราง 40 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นด้วยกับแนวคิดรวมองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กเข้ากับเทศบาลมากขึ้นกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	การเห็นด้วยกับแนวคิดรวมองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็ก ยุบรวมเข้าด้วยกัน และยกระดับเป็นเทศบาล โดยเพิ่มจำนวนเทศบาลให้มากขึ้น		รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
	ส่วนกลาง	77 (83.7)	
ส่วนภูมิภาค	62 (77.5)	18 (22.5)	80 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	120 (59.7)	81 (40.3)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	29 (80.6)	7 (19.4)	36 (100.0)
รวม	288 (70.4)	121 (29.6)	409 (100.0)

Chi-Square = 22.569

df = 3 Asymp.Sig = 0.000

จากตาราง 40 พบว่าทัศนะเกี่ยวกับการเห็นด้วยกับแนวคิดรวมองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กเช่น อบต. เข้ากับเทศบาลที่อยู่ใกล้เคียง โดยยุบ อบต. ให้น้อยลง เพิ่มจำนวน เทศบาลให้มากขึ้นมีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย ผู้นำราชการส่วนกลางและภาคเอกชนเห็นด้วยกับทัศนะเกี่ยวกับแนวคิดนี้ถึงประมาณร้อยละ 80 แต่ ผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นด้วยเพียงร้อยละ 59

ตาราง 41 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดให้เขตพื้นที่ของจังหวัดสงขลา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่เหมือนกรุงเทพฯ กับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	แนวคิดให้เขตพื้นที่ของจังหวัดสงขลาเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่เหมือนกรุงเทพฯ		รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
ส่วนกลาง	56 (60.9)	36 (39.1)	92 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	47 (58.0)	34 (42.0)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	116 (58.6)	82 (41.4)	198 (100.0)
ภาคเอกชน	29 (80.6)	7 (19.4)	36 (100.0)
รวม	248 (60.9)	159 (39.1)	407 (100.0)

Chi-Square = 6.569 df = 3 Asymp.Sig = 0.087

จากตาราง 41 พบว่าทัศนนะเกี่ยวกับแนวคิดให้เขตพื้นที่ของจังหวัดสงขลาเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่เหมือนกรุงเทพฯ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้นำภาคเอกชนเห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 80 ผู้นำราชการส่วนกลางเห็นด้วย ร้อยละ 60 และผู้นำราชการส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นเห็นด้วยเพียงร้อยละ 58 โดยภาพรวมผู้นำทั้ง 4 กลุ่มเห็นด้วยกับแนวคิดให้เขตพื้นที่ของจังหวัดสงขลาเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่เหมือนกรุงเทพฯ

ในตอนที่ 4 (รูปแบบสอบถามในภาคผนวก 1) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้นำในองค์กรต่างๆ ของจังหวัดสงขลาได้แสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างเสรี โดยตั้งคำถามว่า “เพื่อให้การบริหารงานของจังหวัดสงขลามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ท่านมีข้อเสนอแนะประการใด” จากผู้ที่ตอบคำถามข้อนี้ 296 คน ข้อเสนอแนะที่จัดอยู่ในกลุ่มเดียวกันเรียงตามความถี่ได้ผลลัพธ์ ดังนี้

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
1. เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนราชการ และทุกภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการพัฒนาจังหวัด และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน	36
2. ให้ผู้ว่า CEO เป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรง สามารถบูรณาการภารกิจของหน่วยงานต่างๆ ให้สามารถดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล	35
3. ควรแบ่งอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจนทั้งส่วนกลางภูมิภาค และท้องถิ่น พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณลงมาด้วย	29
4. การกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น ควรกระจายให้ครบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นงาน เงิน และคน	20
5. ให้ข้าราชการมีความเป็นธรรมในการทำงาน ไม่หารายได้จากการทำงานทำความผิด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม	16
6. การจัดการด้านการบริหารบ้านเมือง ควรใช้ควบคู่ไปกับกฎหมายในการแก้ไขปัญหาอย่างธรรม ไม่เลือกปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติและทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความร่วมมือ	15
7. การให้มีคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์จังหวัด และการรายงานผลการปฏิบัติงาน ให้สาธารณชนทราบ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาของจังหวัด โดยใช้แบบประชาธิปไตย	12
8. จัดทำแผนให้เป็นระบบ ปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ ให้มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกับเอกชน	12
9. ควรจะยุบรวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด เนื่องจากไม่มีการดำเนินงานที่ชัดเจน	9
10. การให้ความรู้ในด้านสิทธิ และหน้าที่ของประชาชน ต้องมีองค์กรรับผิดชอบ และมีการประเมินผล ตรวจสอบเทียบเคียงกันในแต่ละท้องถิ่น	9
11. ไม่ปิดกั้นข้อมูลข่าวสาร พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทุกหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่และไม่ขัดขวางการแสดงความคิดเห็นของประชาชน	9
12. ปฏิรูปการศึกษาให้ประชาชนมีโอกาสศึกษามากขึ้นปรับปรุงหลักสูตรการสอนจริยธรรม พร้อมทั้งปลูกฝังจริยธรรมตั้งแต่เยาว์วัย	9
13. ต้องมีการอบรม และสร้างความเข้าใจให้กับหัวหน้าส่วนราชการของจังหวัดให้เข้าใจในระบบของผู้ว่าซีอีโอ	8

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
14. ให้ความสนใจด้านสิ่งแวดล้อม จัดระบบการควบคุมการบุกรุกที่ดิน สาธารณะ และทำลายป่า และหาหน่วยงานหลักที่เป็นเจ้าภาพในการบริหารจัดการปัญหาดังกล่าว	8
15. ควรมีสถาบันอิสระที่จะฝึกอบรม/ปลูกฝังความคิดที่ดึงมาให้กับบุคคล ในกระทรวงมหาดไทย และบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างเข้มข้น จริงจัง และต่อเนื่อง	7
16. เปลี่ยนการบริหารในระดับจังหวัด เป็นระบบท้องถิ่น โดยจังหวัดเป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการต่างๆ ในระดับจังหวัดเป็น แผนกงานภายในของจังหวัด	7
17. ติดตามแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างจริงจัง	6
18. ยกเลิกค่านิยมทางการบริหารระบบอุปถัมภ์ มาเป็นระบบคุณธรรม	6
19. ควรให้มีการบริหารงานรูปแบบพิเศษที่ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง	5
20. การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ และทำฐานข้อมูลทรัพยากรในทุก ด้านที่มีของจังหวัด โดยเฉพาะการนำทรัพยากรบุคคลที่เชี่ยวชาญใน ระดับปฏิบัติงานจริงมาเป็นทีมคณะทำงานให้มากที่สุด	5
21. ผู้บริหารควรพบปะกับประชาชน เพื่อทราบถึงปัญหาที่แท้จริง และ ร่วมมือกันแก้ปัญหาในแต่ละพื้นที่มากยิ่งขึ้น	4
22. ลดค่านิยมที่ผิดๆ แก่ประชาชน รักษาเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมของ ไทยอย่างเคร่งครัด	4
23. ควรมีการวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม (ไม่เฉพาะทางด้านเศรษฐกิจ เพียงอย่างเดียว) โดยมีหน่วยงานเจ้าภาพที่ชัดเจน	3
24. ควรดูแลให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีรายได้เพียงพอต่อความเป็นอยู่ อย่าให้ มีความเหลื่อมล้ำกันมากนัก	3
25. จังหวัดควรพัฒนาระบบ Logistics โดยมีกระบวนการวางแผนบริหารจัดการให้สินค้าของภาคใต้ที่ส่งออกไปต่างประเทศ ส่งเสริมด้าน การค้าชายแดน การท่องเที่ยว และการทำคลองชลประทาน	3
26. จังหวัดควรให้การช่วยเหลือสนับสนุนท้องถิ่นทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การประสานงานกับส่วนกลางให้รวดเร็ว ตลอดจนการ ผลักดันโครงการต่างๆ ที่ท้องถิ่นเสนอของบประมาณ	2

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
27. การลดขั้นตอนระบบการทำงาน และพัฒนาแบบป้องกันการทุจริต ควบคู่กัน	2
28. แยกการเมืองกับส่วนราชการออกจากกัน โดยให้ภาคการเมืองเป็น ฝ่ายวางแผน	2
29. ควรจัดระบบความปลอดภัยในส่วนราชการ เอกชน บริษัท ห้าง ร้านและบุคคลทั่วไปให้เข้มงวดมากยิ่งขึ้น	2
30. ควรมีการควบคุมแบบโครงสร้างของระบบราชการให้มีความ เหมาะสม กะทัดรัดมากกว่าปัจจุบัน	1
31. จัดตั้งศูนย์อบรมพัฒนาข้าราชการประจำจังหวัด	1
32. จัดลำดับความสำคัญของปัญหาแต่ละปี หรือแต่ละช่วง	1
33. กำหนดเป้าหมายใหม่ๆ นอกกรอบให้มากขึ้นกว่าเดิม	1
34. สถานศึกษาทุกระดับควรบรรจุหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเมือง ภาคพลเมือง ความเข้มแข็งของประชาชนในการเข้าถึงการเมืองทุก ระดับ	1
35. ควรจะมีแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนในการ บริหารงานของผู้บริหาร เพื่อเป็นกระจกสะท้อนปัญหาต่างๆ	1
36. ควรส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีจุดขายทุกอำเภอ และตำบล โดย ทั่วถึง สร้างองค์กรชุมชนให้มีรายได้ และสามารถที่จะพึ่งตนเองได้	1
37. การตรวจราชการ ควรจัดให้ผู้ตรวจกระทรวงทุกกระทรวงมาตรวจ งานพร้อมกัน จะไม่ยุ่งยากในการจัดเตรียมข้อมูล	1

3. ข้อคิดเห็นจากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การระดมความคิดเห็นจากผู้มีประสบการณ์
ทางด้านการบริหาร (กรุณาสุรายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการในภาคผนวก 2) ในเรื่องการ
วิเคราะห์รูปแบบการบริหารงานจังหวัด : กรณีศึกษาจังหวัดสงขลา จัดขึ้นในวันอังคารที่ 11 ตุลาคม
2548 เวลา 9.00-12.00 น. ณ ห้องจริงใจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผู้วิจัยซึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ได้ตั้งคำถาม 6 ประเด็นต่อที่ประชุม โดยให้ที่ประชุม
ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมวิจารณ์และเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา โดยแยกออกเป็นประเด็น
ต่างๆ ดังนี้

คำถามที่ 1

จากทัศนะของผู้นำองค์กรต่างๆ ต่อการบริหารงานจังหวัดที่มองว่า ปัญหาหลักคือ ขาดการแบ่งงานอย่างเป็นระบบ (ตารางที่ 1.1) พร้อมทั้งเสนอแนวทางว่าภารกิจใด องค์กรใดควร เป็นหน่วยงานหลักที่จะรับผิดชอบ โดยภาระหลักของท้องถิ่น 15 กิจกรรม ของส่วนภูมิภาค 16 กิจกรรม และของส่วนกลาง 3 กิจกรรม ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร?

ตาราง 1.1 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการบริหารงานระดับจังหวัดใน ภาพรวมกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	ปัญหาการบริหารงานระดับจังหวัดในภาพรวม				รวม
	ส่วนกลางรวม	มีการกระจาย	ขาดการแบ่งงาน	อื่นๆ	
	อำนาจมาก เกินไป	อำนาจให้ ท้องถิ่นมาก เกินไป	อย่างเป็นระบบ		
ส่วนกลาง	14 (16.1)	9 (10.3)	55 (63.2)	9 (10.3)	87 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	12 (15.4)	4 (5.1)	55 (70.5)	7 (9.0)	78 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	33 (18.0)	8 (4.4)	138 (75.4)	4 (2.2)	183 (100.0)
ภาคเอกชน	4 (11.8)	4 (11.8)	24 (70.6)	2 (5.9)	34 (100.0)
รวม	63 (16.5)	25 (6.5)	272 (71.2)	22 (5.8)	382 (100.0)

Chi-Square = 15.561

df = 9 Asymp.Sig = 0.077

หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด) ควรมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการงานต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาระดับประถมศึกษา
2. การรักษาผู้ป่วยในขั้นต้น
3. การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน
4. การบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำเพื่อการเกษตร
5. การก่อสร้าง และบำรุงรักษาระบบเครือข่ายสาธารณสุขปโภคด้านการคมนาคม ขนส่ง และการสื่อสารภายในชุมชน
6. การระบบขนส่งมวลชนในเขตชุมชน
7. การวางผังเมืองระดับชุมชน
8. การจัดการเรื่องขยะในเขตชุมชน
9. การจัดระบบการระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วม
10. การส่งเสริมผู้ที่ด้อยโอกาส

11. การส่งเสริมและพัฒนาการกีฬา คนตรีและการพักผ่อนหย่อนใจ
12. การส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม จริยธรรม และศาสนา
13. การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ขนาดกลาง และอุตสาหกรรมการเกษตร
14. การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชน(ตำรวจควรงัดหน่วงงานใจ)
15. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค (อำเภอ จังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด) ควรมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการงานต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การมัธยมศึกษาตอนต้น
2. การมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. การรักษาพยาบาลขั้นที่สอง และขั้นที่สาม
4. การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้
5. การบริหารจัดการทรัพยากรประมง
6. การพัฒนาด้านการตลาด อุตสาหกรรม และการเกษตร
7. การก่อสร้าง และบำรุงรักษาระบบเครือข่ายสาธารณูปโภคด้านการคมนาคมขนส่ง และการสื่อสารระดับภูมิภาค
8. การวางผังเมืองระดับจังหวัด
9. การส่งเสริมการท่องเที่ยวและการลงทุนในระดับจังหวัด
10. การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ขนาดกลาง และอุตสาหกรรมการเกษตร
11. การกำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรม
12. การควบคุมมลพิษและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
13. การจัดการทรัพยากรธรณี (ก๊าซ ถ่านหิน แร่ หิน และถูกรัง ฯลฯ)
14. การป้องกันและปราบปรามการผลิต การค้า ขนส่งยาเสพติด
15. การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
16. การคุ้มครองผู้บริโภค

หน่วยงานราชการส่วนกลาง (กรม และคณะกรรมการฯ) ควรมีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการงานต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาระดับอุดมศึกษา (การศึกษาระดับปริญญาตรี)
2. การป้องกันโรคติดต่อข้ามเขต
3. การป้องกันและแก้ไขการก่อการร้าย

ผลการวิเคราะห์ ที่ประชุมส่วนใหญ่เห็นด้วย แต่มีข้อสังเกตที่น่าสนใจดังนี้

1.1 การแบ่งงานอย่างเป็นระบบ ต้องคำนึงถึง “ คัวระบบ ” ว่าเป็นอย่างไร เจตนารมณ์ของการบริหารราชการแผ่นดินตามแนวทางรัฐธรรมนูญคือ มุ่งแก้คัวระบบให้มีการกระจายอำนาจมากขึ้น โดยลดภาระหน้าที่ของส่วนภูมิภาคลงมา แต่เนื่องจากรัฐบาลชุดนี้ให้ความสำคัญกับส่วนภูมิภาค โดยเพิ่มอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เรียกว่า การบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ หรือผู้ว่า CEO ซึ่งยังมีปัญหาในทางปฏิบัติอยู่ค่อนข้างมาก เพราะ CEO เป็นระบบการบริหารงานของบริษัทเอกชน เมื่อนำมาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดิน ที่เน้นบริการประชาชน หรือเน้นประโยชน์สาธารณะ จึงเกิดปัญหาตามมามาก่อนข้างมาก เช่น สับสนกับนโยบายกระจายอำนาจของรัฐบาล หรือการให้เงินโบนัสแก่ข้าราชการ ได้มาแล้วยังจัดแบ่งกันลำบาก หรืองบประมาณของผู้ว่า CEO ก็ไม่ชัดเจนและล่าช้า ทำให้ผู้ปฏิบัติงานขาดขวัญและกำลังใจ

1.2 การบริหารงานส่วนภูมิภาคโดยเฉพาะอำเภอที่มีนายอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งเป็นคนกลางระหว่างราชการส่วนกลาง (หน่วยงานส่วนกลาง) กับราชการส่วนท้องถิ่น (เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล) และเกิดปัญหาร่องเรียนมาทางอำเภอ เช่น ปัญหาน้ำเสีย การบุกรุกที่สาธารณะ นายอำเภอไม่มีอำนาจแก้ปัญหาโดยตรง มีหน้าที่เพียงประสานงานให้ราชการส่วนกลางมาช่วยแก้ไข นอกจากนั้นแผนพัฒนาอำเภอไม่มี ทำให้แต่ละหน่วยงานก็ทำไปตามแผนของตนเอง ผู้ชำนาญบางท่านจึงเสนอแนะว่าควรพิจารณาว่าควรมีการบริหารราชการส่วนภูมิภาคหรือไม่ เพราะหากพิจารณา พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ภารกิจส่วนใหญ่มอบให้ท้องถิ่นทำ เพียงแค่การถ่ายโอนล่าช้า ยิ่งหากพิจารณา พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ตัดบทบาทของส่วนภูมิภาคออกไป ทิศทางอนาคตของ “ ระบบ ” การบริหารราชการไทย น่าจะมีเพียงส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น

1.3 การบริหารงานจังหวัด ควรพิจารณาภารกิจของหน่วยงาน (Function) สภาพพื้นที่ (Area) และสภาพปัญหา (Agenda) แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่คือ หน่วยงานราชการ “ แข่งกันไม่ทำงาน มากกว่าการแข่งกันทำงาน ” เพราะการที่กำหนดภารกิจทับซ้อนและไม่ชัดเจน กล่าวคือ เมื่อรับผิดชอบหลายหน่วยงาน แต่ละหน่วยงานจะถือว่าไม่ใช่ภารกิจของตน เช่น ปัญหาน้ำเสียในแม่น้ำลำคลอง และทะเลสาบ จะขาดองค์กรหลักที่ดูแลเรื่องนี้ แต่จะมีหลายหน่วยงานทั้งส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น เข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางแก้ปัญหาคือต้องกำหนดให้ชัดว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานใด

คำถามที่ 2

จากตารางที่ 2.1 ค่านิยมที่เป็นอุปสรรคในการบริหารราชการแผ่นดิน จะแก้ไขอย่างไร?

ตาราง 2.1 ค่านิยมที่เป็นอุปสรรคในการบริหารงานราชการแผ่นดิน จากทัศนคติของผู้นำ 4 กลุ่ม

ค่านิยม	ร้อยละ
1. การเน้นระบบอุปถัมภ์มากกว่าระบบคุณธรรมในการบริหาร	72.4 (299 คน)
2. การแทรกแซงของอำนาจฝ่ายการเมืองต่อฝ่ายข้าราชการประจำ	67.6 (279 คน)
3. การบังคับใช้กฎหมายไม่จริงจัง	63 (260 คน)
4. เจ้าหน้าที่ของราชการจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่	61 (252 คน)
5. ประชาชนขาดจิตสำนึกในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ	56.7 (234 คน)

ผลการวิเคราะห์ ที่ประชุมเห็นด้วยกับผลสำรวจโดยมองว่าระบบการปกครองของไทย พัฒนาการจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชที่พระมหากษัตริย์เป็นผู้มีอำนาจเด็ดขาด แต่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 ข้าราชการ ขุนนางชั้นผู้ใหญ่มีอำนาจบริหารราชการแผ่นดิน อาจจะเรียกว่า ชุกอามาตญาธิปไตย แต่เมื่อประชาธิปไตยได้พัฒนามากขึ้น โดยเฉพาะหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 การเลือกตั้งเป็นกติกาเข้าสู่อำนาจทางการเมืองคนที่มีอำนาจทางการเงินจะมาเล่นการเมือง จึงมีอำนาจทางการบริหารโดยผ่านระบบหัวคะแนน และการซื้อเสียง เรียกว่า ระบบธนาริปไตย แต่คาดว่าอนาคตประชาชนจะได้เรียนรู้ภัยอันตรายของระบบธนาริปไตย อาจจะเกิดระบบประชาธิปไตยที่ประชาชนเป็นเจ้าของประเทศอย่างแท้จริง

การแก้ปัญหาเรื่อง ค่านิยมที่เป็นอุปสรรคในการบริหารงานราชการแผ่นดิน ต้องเพิ่มกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากขึ้น และต้องปลูกฝังค่านิยมให้แก่ข้าราชการว่าเป็นข้าราชการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีศักดิ์ศรี ไม่ต้องเกรงใจผู้มีอำนาจ (ทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ) ที่ประพฤติไม่ชอบ ผู้ชำนาญการทางการบริหารหลายท่านมองว่าทางแก้ที่ดีที่สุดคือ กระจายอำนาจให้มากขึ้น แต่บางท่านมองว่าต้องให้การศึกษ ให้ความรู้แก่นักเรียนและประชาชน พร้อมทั้งฝึกฝนส่งเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตยในระดับครอบครัว

คำถามที่ 3

จากตารางที่ 3.1 ปัญหาการเลือกตั้งของไทย ที่ไม่สนองต่อระบบประชาธิปไตย จะแก้ไขอย่างไร?

ตาราง 3.1 ปัญหาสำคัญที่ทำให้ระบบการเลือกตั้งของสังคมไทยที่ไม่ตอบสนองต่อระบอบประชาธิปไตยจากทัศนคติของผู้นำทั้ง 4 กลุ่ม

พฤติกรรม	ร้อยละ
1. มีการซื้อเสียงอย่างแพร่หลาย	74.5 (306 คน)
2. มีการจัดตั้งระบบหัวคะแนน โดยให้ผู้มีอิทธิพลเข้ามาช่วยเหลือผู้สมัคร	66.4 (273 คน)
3. มีการใช้อำนาจรัฐเพื่อสนับสนุนผู้สมัครบางคน	64.7 (266 คน)
4. ประชาชนให้ความสำคัญกับตัวบุคคลมากกว่านโยบายของพรรค	46.2 (190 คน)
5. เจ้าหน้าที่จัดการเลือกตั้ง (กกต.) ไม่วางตัวเป็นกลาง	31.6 (130 คน)
6. ประชาชนขาดการตื่นตัวทางการเมือง เช่น ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ติดตามข่าวสารบ้านเมือง เป็นต้น	22.9 (94 คน)

ผลการวิเคราะห์ ผู้ชำนาญบางท่านได้ชี้ประเด็นปัญหาของคนกับระบบ โดยการพัฒนาการของระบบการเมืองไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมของชาวบ้าน ประชาชนจำนวนมากไม่น้อยมองไม่เห็นความสัมพันธ์ของการเลือกตั้งว่าเชื่อมโยงกับการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างไร เพราะการที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีผสมผสานกับค่านิยมทางสังคมที่เน้นระบบอุปถัมภ์ เมื่อคนที่สมัคร ส.ว. ส.ส. ส.จ. ส.ท. หรือ สมาชิก อบต. มีนโยบายเอื้ออาทร พร้อมทั้งแจกสิ่งของ เงินทอง มองว่าเรามี “บารมี” ช่วยเหลือเขาได้ เขาจึงเลือกตัวแทนที่มีฐานะทางการเงินดี หรือมีสถานะทางสังคมอยู่ระดับสูง ทางแก้ไขปัญหาคือให้การศึกษาแก่ประชาชนมากขึ้น และให้ประชาชนได้เรียนรู้โดยประสบการณ์ตรงมากขึ้น โดยเฉพาะการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เช่น ระดับองค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาล ที่ประชาชนได้เรียนรู้ประสบการณ์ได้รวดเร็ว กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ รัฐบาลต้องส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่นให้มากขึ้น โดยการกระจายอำนาจให้ประชาชนได้เข้าถึงและมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจ (การมีส่วนร่วมโดยตรงทางการบริหารในระดับท้องถิ่น) แทนที่จะเน้นเลือกตั้งอย่างเดียว กล่าวโดยสรุปคือ ควรพัฒนาประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมให้มากกว่าประชาธิปไตยแบบตัวแทน (ผู้แทน)

คำถามที่ 4

จากตารางที่ 4.1-4.4 สะท้อนปัญหาสังคมไทยอย่างไร? สนับสนุนประชาธิปไตยหรืออำนาจนิยม มีผลต่อการกระจายอำนาจแก่ท้องถิ่นหรือไม่?

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องมีผู้นำที่เข้มแข็งเพื่อนำพาประเทศชาติกับระดับการปฏิบัติงานใน 4 ระดับ

ระดับการปฏิบัติงาน	การเป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องมีผู้นำที่เข้มแข็งเพื่อนำพาประเทศชาติ		รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
ส่วนกลาง	89 (95.7)	4 (4.3)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	77 (95.1)	4 (4.9)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	193 (96.5)	7 (3.5)	200 (100.0)
ภาคเอกชน	33 (94.3)	2 (5.7)	35 (100.0)
รวม	392 (95.8)	17 (4.2)	409 (100.0)

Chi-Square = 0.559 df = 3 Asymp.Sig = 0.906

ตาราง 4.2 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาของประเทศซับซ้อนยากที่จะทำให้ชาวบ้านเข้าใจกับระดับการปฏิบัติงานทั้ง 4 กลุ่ม

ระดับการปฏิบัติงาน	ปัญหาของประเทศซับซ้อนยากที่จะทำให้ชาวบ้านเข้าใจ		รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
ส่วนกลาง	31 (33.3)	62 (66.7)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	32 (39.5)	49 (60.5)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	82 (41.0)	118 (59.0)	200 (100.0)
ภาคเอกชน	12 (34.3)	23 (65.7)	35 (100.0)
รวม	157 (38.4)	252 (61.6)	409 (100.0)

Chi-Square = 1.873 df = 3 Asymp.Sig = 0.599

ตาราง 4.3 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เข้าไปเล่นการเมืองจะคิดถึงประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวมกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	บุคคลที่เข้าไปเล่นการเมืองจะคิดถึงประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม		รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
ส่วนกลาง	79 (86.8)	12 (13.2)	91 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	71 (87.7)	10 (12.3)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	145 (72.1)	56 (27.9)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	27 (79.4)	7 (20.6)	34 (100.0)
รวม	322 (79.1)	85 (20.9)	407 (100.0)

Chi-Square = 12.760 df = 3 Asymp.Sig = 0.005

ตาราง 4.4 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างการเชื่อว่าคนไทยทุกคนเกิดมามีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายกับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	การเชื่อว่าคนไทยทุกคนเกิดมามีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย		รวม
	เชื่อมั่น	ไม่เชื่อมั่น	
ส่วนกลาง	28 (30.1)	65 (69.9)	93 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	26 (32.1)	55 (67.9)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	90 (44.8)	111 (55.2)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	13 (37.1)	22 (62.9)	35 (100.0)
รวม	157 (38.3)	253 (61.7)	410 (100.0)

Chi-Square = 7.547 df = 3 Asymp.Sig = 0.056

ผลการวิเคราะห์ ที่ประชุมส่วนใหญ่รู้สึกกังวลกับค่านิยม และ ความเชื่อของคนไทยที่ ไม่เชื่อมั่น ว่าคนไทยทุกคนเกิดมามีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย เพราะมองว่าหากไม่เชื่อมั่นในหลักนิติธรรม การบริหารราชการแผ่นดินจะลำบาก การพัฒนาทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยก็ยิ่งลำบากมากขึ้น ต้องปรับปรุงและหาเหตุผลของปัญหา เพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงความเชื่อดังกล่าว แต่เมื่อพิจารณาตารางที่ 4.1 ประกอบ จะพบว่าสังคมไทยโยยหา “ผู้นำที่เข้มแข็งเพื่อนำพาประเทศชาติ” มากกว่า “ช่วยกันคนละไม้คนละมือ” หรือถือคติว่า “แผ่นดินนี้เรามีสิทธิรับผิดชอบ” แต่มุ่งให้ผู้นำแก้ปัญหาให้เป็นสังคมอุปถัมภ์ที่ฝากความหวังไว้กับผู้นำ ทั้งๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ตาราง 4.2) มองว่าปัญหาของประเทศชาติไม่ได้ซับซ้อน หรือยากที่จะทำ

ให้ชาวบ้านเข้าใจ หากพิจารณาตาราง 4.3 ประกอบด้วย จะพบว่าผู้นำองค์กรต่างๆ ของจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่ร้อยละ 80 ไม่ไว้วางใจ บุคคลที่เข้าไปเล่นการเมือง โดยมองว่าคนไปเล่นการเมืองจะคิดถึงส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม แต่เรายังคิดจะแสวงหาผู้นำที่เข้มแข็งนำพาประเทศ ซึ่งพิจารณาแล้วค่อนข้างจะยากมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะคนไทยไม่มั่นใจในตนเอง ไม่มั่นใจในหลักนิติธรรม จึงแสวงหา “อศวินขี่ม้าขาว” มาช่วยเหลือตน ซึ่งเป็นสังคมแห่งการหือฝืนที่ไม่เผชิญหน้ากับความจริง

คำถามที่ 5

จากตาราง 5.1 และ 5.2 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ?

ตาราง 5.1 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าฯ ซีอีโอ กับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	วิธีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าฯ ซีอีโอ				รวม
	แต่งตั้งจากข้าราชการกระทรวงมหาดไทย	แต่งตั้งจากข้าราชการกระทรวงใดก็ได้	แต่งตั้งจากผู้ที่เหมาะสมทั้งจากภาครัฐและเอกชน	เลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในพื้นที่	
	ส่วนกลาง	8 (8.6)	23 (24.7)	27 (29.0)	
ส่วนภูมิภาค	21 (26.3)	14 (17.5)	17 (21.3)	28 (35.0)	80 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	44 (21.9)	13 (6.5)	40 (19.9)	104 (51.7)	201 (100.0)
ภาคเอกชน	3 (8.3)	1 (2.8)	10 (27.8)	22 (61.1)	36 (100.0)
รวม	76 (18.5)	51 (12.4)	94 (22.9)	189 (46.1)	410 (100.0)

Chi-Square = 41.682

df = 9 Asymp.Sig = 0.000

ตาราง 5.2 จำนวนและร้อยละของความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดให้เขตพื้นที่ของจังหวัดสงขลา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่เหมือนกรุงเทพฯ กับระดับการปฏิบัติงาน

ระดับการปฏิบัติงาน	แนวคิดให้เขตพื้นที่ของจังหวัดสงขลาเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่เหมือนกรุงเทพฯ		รวม
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
ส่วนกลาง	56 (60.9)	36 (39.1)	92 (100.0)
ส่วนภูมิภาค	47 (58.0)	34 (42.0)	81 (100.0)
ส่วนท้องถิ่น	116 (58.6)	82 (41.4)	198 (100.0)
ภาคเอกชน	29 (80.6)	7 (19.4)	36 (100.0)
รวม	248 (60.9)	159 (39.1)	407 (100.0)

Chi-Square = 6.569

df = 3 Asymp.Sig = 0.087

ผลการวิเคราะห์ ผู้เข้าประชุมหลายท่านให้ข้อคิดเห็นว่า ระบบการบริหารจังหวัดแบบ CEO เป็นช่วงของการเปลี่ยนผ่าน (Transition) ทำให้เกิดความสับสนตั้งแต่ข้าราชการ และชาวบ้าน โดยมองว่าไปกระทบต่อการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยเฉพาะภารกิจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ทับซ้อนอยู่กับผู้ว่าฯ CEO จึงไม่แปลกใจที่ทัศนคติของผู้นำองค์กรต่างๆ ในจังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่ที่มองว่าวิธีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าฯ CEO ควรจะเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในพื้นที่ (ตารางที่ 5.2) และไม่แปลกใจที่แนวคิดให้เขตพื้นที่ของจังหวัดสงขลาเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่เหมือนกรุงเทพฯ ได้รับการสนับสนุนจากผู้นำองค์กรต่างๆ

ผู้อำนวยการบางท่านเป็นห่วงแผนพัฒนาจังหวัดในช่วงนี้ที่ไม่ได้ให้ความสำคัญ โดยจะมุ่งทำแผนงบประมาณสนองคอบค่อนนโยบายรัฐบาลเท่านั้น กล่าวคือ ปัจจุบันไม่มีแผนบูรณาการ แต่จะเรียนกว่าแผนปฏิบัติราชการจังหวัด 4 ปี เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นไป

คำถามที่ 6

งบประมาณแผ่นดินที่ผ่านสำนักงานคลังจังหวัดสงขลา (ตาราง 6.1-6.4) ท่านมีความคิดเห็นประการใด

ตาราง 6.1 งบประมาณแผ่นดินของสำนักงานคลัง จังหวัดสงขลาประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2547 และ พ.ศ. 2548

หน่วย : ล้านบาท

ปี	งบประจำ	งบลงทุน	งบทั้งสิ้น
พ.ศ. 2547	13,659.62	4,848.33	18,507.96
พ.ศ. 2548	12,907.24	6,365.37	19,272.61

ตาราง 6.2 งบประมาณของสำนักงานคลัง จังหวัดสงขลาประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2547
และ พ.ศ. 2548

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548
เงินอุดหนุนให้ท้องถิ่น	1,279	2,204.95

ตาราง 6.3 หน่วยงาน(กรม)ที่ปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดสงขลา 20 อันดับแรกที่มีงบประมาณสูงใน
ปีงบประมาณ 2548

หน่วยงาน	งบประจำ	งบลงทุน	งบสุทธิ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2,864.62	215.235	3,079.855
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา	2,319.76	48.782	2,368.542
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	14.015	2,179.05	2,193.065
กรมชลประทาน	260.491	1,550.40	1,810.891
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	1,434.00	1,069.689	1,441.013
งบกลาง	919.309	7.013	1,069.689
กรมทางหลวง	59.677	939.824	999.501
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	811.17	5.085	816.255
มหาวิทยาลัยทักษิณ	339.827	322.695	662.522
กองทัพบก	458.19	0	458.19
กองทัพเรือ	413.253	0	413.253
กรมทางหลวงชนบท	0.957	406.163	407.12
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	261.796	33.788	295.584
กรมการปกครอง	260.717	14.018	274.735
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	235.214	12.947	248.161
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	196.052	41.589	237.641
กรมราชทัณฑ์	154.141	10.146	164.287
กองทัพอากาศ	138.644	0	138.64
กรมประมง	127.381	6.272	133.653
กรมพัฒนาที่ดิน	65.702	67.402	133.104

ตาราง 6.4 งบเพื่อการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2547 และ พ.ศ. 2548 ของจังหวัดสงขลา

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548
งบเพื่อการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน		343

งบประมาณแผ่นดินที่ผ่านมา สำนักงานคลังจังหวัดสงขลาที่มีงบลงทุนประมาณ 6,000 ล้านบาท และงบประจำประมาณ 13,000 ล้านบาท รวมกันประมาณปีละ 20,000 ล้านบาท ผู้ชำนาญการหลายท่านมองว่าอยู่ในระดับที่สูง ที่เป็นเช่นนี้เพราะมีหน่วยงานราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดสงขลาอยู่มาก หรือบางครั้งเป็นหน่วยงานระดับภูมิภาคที่มีสำนักงานอยู่ในเขตจังหวัดสงขลา ค่าใช้จ่ายจึงต้องผ่านสำนักงานคลังจังหวัดสงขลา ทางสำนักงานคลังจังหวัดสงขลาได้ชี้แจงว่างบประมาณของผู้ว่าราชการจังหวัดปี พ.ศ. 2548 มีจำนวน 343 ล้านบาท แต่งบประมาณส่งมาล่าช้า ทำให้จังหวัดใช้จ่ายไม่ทัน โดยอยู่ในหมวด “งบเพื่อการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน”

หากพิจารณาหน่วยงาน 20 อันดับแรกที่มีงบประมาณสูงในปีงบประมาณ 2548 จะพบว่า เป็นราชการส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ โดยเป็นงบประมาณที่เป็นเงินอุดหนุนให้ท้องถิ่นประมาณ 2,000 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 10 ของงบประมาณทั้งหมด

ผู้ชำนาญการบางท่านเสนอแนะให้ท้องถิ่นเก็บภาษีด้วยตนเองให้มากขึ้น เพื่อฝึกให้ท้องถิ่นได้รับผิดชอบขณะเดียวกัน โครงการที่ท้องถิ่นขอสนับสนุนผ่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีอยู่ประมาณ 10,000 ล้านบาทต่อปี ต้องพิจารณาให้รอบคอบว่าควรจะมีหรือไม่ เพราะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อท้องถิ่นที่ไม่มี ส.ส. เป็นฝ่ายรัฐบาล

นอกจากนั้นที่ประชุมได้อภิปรายถึงปัญหาการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น โดยหลักการผู้มีประสบการณ์ทางการบริหารเห็นพ้องกันว่าต้องกำหนดทิศทางการกระจายอำนาจให้ชัดเจน รายได้ก็ควรจัดสรรให้ท้องถิ่นมากขึ้น และหากเป็นไปได้ควรให้ท้องถิ่นเก็บภาษีด้วยตนเองให้มากขึ้น

กรุณาดูตาราง 6.5

ตาราง 6.5 เปรียบเทียบรายได้ท้องถิ่นกับรายได้รัฐบาล ระหว่างปี พ.ศ. 2544-2548

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทรายได้ของท้องถิ่น	พ.ศ. 2544	พ.ศ. 2545	พ.ศ. 2546	พ.ศ. 2547	พ.ศ. 2548
1. รายได้จัดเก็บเองหรือจัดหาเอง	17,701.88	21,084.47	22,258.28	24,768.27	27,018.96
2. รายได้ที่รัฐจัดเก็บให้	55,651.90	58,143.52	60,217.71	82,623.37	95,370.34
3. รายได้ที่รัฐแบ่งให้	12,669.00	19,349.00	35,504.44	43,100.00	49,000.00
4. เงินอุดหนุน	73,729.80	77,273.30	66,085.56	91,438.00	110,610.70
รวมรายได้ท้องถิ่น	159,752.28	175,580.29	184,066.03	241,947.64	282,000.00
รายได้รัฐบาล	772,574.00	803,651	829,495.56	1,063,600	1,200,000
คิดเป็นสัดส่วน	20.68	21.88	22.19	22.75	23.50

แม้ว่ารายได้จะเพิ่มขึ้นทุกปี รายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองมีเพียงประมาณร้อยละ 25 รายได้ส่วนใหญ่รัฐบาลจัดเก็บให้และเป็นเงินอุดหนุน ซึ่งเงินอุดหนุนที่สำคัญจะเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป และเงินอุดหนุนทั่วไปกำหนดวัตถุประสงค์ (ดูตาราง 6.7)

ตาราง 6.7 เปรียบเทียบสัดส่วนเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเภทเงินอุดหนุน	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	คิดเป็นร้อยละ
1. เงินอุดหนุนทั่วไป	47,252.32	42.72
2. เงินอุดหนุนทั่วไปกำหนดวัตถุประสงค์	54,372.48	49.16
3. เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	8,985.90	8.12
รวมทั้งสิ้น	110,610.70	100.00

หากพิจารณาผลการดำเนินงานปรับปรุงกฎหมายที่เพิ่มอำนาจหน้าที่ให้แก่ท้องถิ่นมากขึ้น ยังเป็นไปอย่างล่าช้า จากจำนวนพระราชบัญญัติและระเบียบที่ต้องปรับปรุง 64 ฉบับ รายงานของคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปี 2548 พบว่าจำนวนพระราชบัญญัติและระเบียบที่ได้ดำเนินการปรับปรุงแล้วมีเพียง 19 ฉบับเท่านั้น (ดูตาราง 6.8)

ตาราง 6.8 ผลการดำเนินงานปรับปรุงกฎหมายตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน
กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

ลำดับที่	กฎหมายระเบียบต่างๆ	จำนวนที่ต้องแก้ไขปรับปรุง (ฉบับ)	จำนวนที่ได้ดำเนินการแล้ว (ฉบับ)
1	กรณีแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติ	38	8
2	กรณีใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติ	15	8
3	กรณีแก้ไขปรับปรุงระเบียบ	10	2
4	กรณีออกคำสั่งคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1	1
	รวมทั้งสิ้น	64	19

กล่าวโดยสรุปผล การศึกษานี้ได้วิเคราะห์บทบาทหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานราชการ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่จังหวัดสงขลา พร้อมทั้งสอบถามทัศนคติของผู้นำองค์กรต่างๆ ในจังหวัดสงขลาว่างานใดควรเป็นของราชการส่วนกลาง หรือส่วนภูมิภาคหรือส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่า หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นควรมีหน้าที่รับผิดชอบ 15 ด้าน ดังต่อไปนี้ การศึกษาระดับประถมศึกษา การรักษาผู้ป่วยในชั้นต้น การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคขั้นพื้นฐาน การบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำเพื่อการเกษตร การก่อสร้างและบำรุงรักษาระบบเครือข่ายสาธารณสุขปศุสัตว์ การคมนาคมขนส่ง และการสื่อสารภายในชุมชน การระบบขนส่งมวลชนในเขตชุมชน การวางผังเมืองระดับชุมชน การจัดการเรื่องขยะในเขตชุมชน การจัดระบบการระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วม การส่งเสริมผู้ด้อยโอกาส การส่งเสริมและพัฒนาการกีฬา คนตรีและการพักผ่อนหย่อนใจ การส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม จริยธรรม และศาสนา การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ขนาดกลาง และอุตสาหกรรมเกษตร การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค ควรมีหน้าที่รับผิดชอบ 16 ด้าน ดังต่อไปนี้คือ การมัธยมศึกษาตอนต้น การมัธยมศึกษาตอนปลาย การรักษาพยาบาลขั้นที่สอง และขั้นที่สาม การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ การบริหารจัดการทรัพยากรประมง การพัฒนาด้านการตลาด อุตสาหกรรม และการเกษตร การก่อสร้าง และบำรุงรักษาระบบเครือข่ายสาธารณสุขปศุสัตว์ การคมนาคมขนส่ง และการสื่อสารระดับภูมิภาคการวางผังเมืองระดับจังหวัด การส่งเสริมการท่องเที่ยวและการลงทุนในระดับจังหวัด การส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ขนาดกลาง และอุตสาหกรรมเกษตร การกำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรม การควบคุมมลพิษและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรธรณี (ก๊าซ ถ่านหิน แร่ หิน และลูกรัง ฯลฯ) การป้องกันและปราบปรามการผลิต การค้าขนส่งยาเสพติด การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การคุ้มครองผู้บริโภค และหน่วยงานราชการส่วนกลาง ควรมีหน้าที่

รับผิดชอบการบริหารจัดการ 3 ด้านคือ การศึกษาระดับอุดมศึกษา (การศึกษาระดับปริญญาตรี) การป้องกันโรคติดต่อข้ามเขต การป้องกันและแก้ไขการก่อการร้าย

ส่วนความคิดเห็นจากการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้มีประสบการณ์บริหาร ให้ข้อคิดห่วงใยกับการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ หรือผู้ว่าฯ CEO ที่ทิศทางไม่ชัดเจน จะส่งผลกระทบต่อการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น ซึ่งยังมีความล่าช้า ทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย และการกระจายเม็ดเงินให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น